

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Osavuosisikatsaus 1.1.-30.6.2024

Sote ihmisen
kokoiseksi.

Sisällysluettelo

Hyvinvointialuejohtajan katsaus	3
Yleiskatsaus.....	4
Rahoitus- ja talousjohtajan katsaus.....	4
Henkilöstöjohtajan katsaus	12
Toiminnallisten tavoitteiden toteutuma	16
Taloudellisten tavoitteiden toteutuma, käyttötalousosa	25
Oma palvelutuotanto	25
Erikoissairaanhoido.....	25
Pelastustoimi.....	26
Olennaiset tapahtumat toiminnassa, taloudessa ja henkilöstössä raportointikaudella	26
Hyvinvointialueen johto sekä strateginen kehittäminen ja tukipalvelut -kokonaisuus	26
Ikääntyneet ja vammaiset.....	27
Aikuisten mielenterveys-, päihde- ja sosiaalipalvelut sekä lasten, nuorten ja perheiden palvelut	30
Terveyspalvelut ja sairaanhoido.....	39
Pelastustoimi.....	45
Hankkeet	45
Taloudellisten tavoitteiden toteutuma, tuloslaskelmaosa.....	46
Taloudellisten tavoitteiden toteutuma, investointiosa	47
Taloudellisten tavoitteiden toteutuma, rahoitusosa.....	48
LIITE 1. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen osavuositarkastuksen pelastustoimen osio.	49

Hyvinvointialuejohtajan katsaus

Alkuvuosi hyvinvointialueella oli muutoksien aikaa. Hyvinvointialuejohtajan irtisanoutuminen helmikuussa käynnisti rekrytointiprosessin, tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman toimeenpano yhteistoimintaneuvottelut ja talouden tasapainottaminen tavoitteiden suuntaan näytteli isoa osaa kaikessa suunnittelussa ja toiminnassa. Huolimatta talouden haasteista itse toiminta hyvinvointialueella jatkui hyvällä tasolla kaikissa palveluissa, osaavan ja riittävän henkilöstön turvin. Muutoksien kevät yhteistoimintamenettelyineen ei vaikuttanut palvelujen järjestämistä tai tuottamista heikentävästi, ja tästä iso kiitos kuuluu johdolle ja esihenkilöille organisaatiomme kaikilla tasoilla sekä aivan erityisesti kaikille asiakasrajapinnan sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisille. Lämmin kiitos teille kaikille, jotka huolimatta kaikista muutoksista turvasitte asukkaiden palvelut hyvällä tasolla! Tässä yhteydessä on olennaista mainita, että asiakastyytyväisyyttä mittaava nettosuosittelemisindeksi (NPS) hyvinvointialueella on kasvanut kuukausittain, ja nousi ensimmäistä kertaa strategiselle tavoitetasolle (NPS 60) kesän loppuksi.

Taloudelliset vaikeudet ja säästäminen eivät toistaiseksi ole vaikuttaneet hyvinvointialueellamme sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastuspalvelujen järjestämisen tasoon tai laajuuteen, mutta tulevaisuudessa muutokset myös tässä ovat mahdollisia, jopa todennäköisiä. Mikäli alijäämien kattamisvelvoite nykyisessä aikataulussa säilyy, tulee se edellyttämään sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutason leikkauksia nykytasosta, jotka heijastelevat suoraan myös asukkaiden saamiin palveluihin.

Huolimatta talouden tasapainottamistoimenpiteistä hyvinvointialueemme talousennuste kuluvalle vuodelle heikkeni ensimmäisellä puolivuotisjaksolla. Sama suuntaus koskee hyvinvointialueita kansallisesti ja alueiden välillä on isoja eroja. Hyvinvointialueiden taloudellinen tilanne ja sen heikkeneminen on ollut kevään uutisaihe valtakunnan politiikassa, ja ratkaisuksi tässä huolestuttavassa tilanteessa on esitetty lähinnä alueiden tiukempaa ohjausta tai niiden määrän vähentämistä. Tämä ei kuitenkaan ole hyvinvointialueemme tahtotila vaan olemmekin, yhdessä muiden hyvinvointialueiden kanssa, pitäneet yllä keskustelua siitä, että alijäämien kattamiseen tulee saada pidempi aika esimerkiksi 3–5 vuotta enemmän (vuoteen 2030), koska tehdyt muutokset ja kehittämisen tulokset toteutuvat viiveellä. Hyvinvointialueet tarvitsevat nyt erityisesti työrauhaa päätöksenteko- ja toimeenpanokyvyn turvaamiseksi. Meillä on laajassa yhteistyössä valmisteltu Hyvinvointialueohjelma, joka pitää sisällään paitsi Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman ja Palvelujen verkostosuunnitelman myös Henkilöstöohjelman. Muutosohjelmien suunnitellun etenemisen turvaamiseksi hyvinvointialueemme tarvitsee työrauhaa ja autonomiaa uusien velvoitteiden, jatkuvan muutoksen ja normiohjauksen sijaan.

Kristiina Kariniemi-Örmälä
vt. hyvinvointialuejohtaja

Yleiskatsaus

Rahoitus- ja talousjohtajan katsaus

Yleinen taloudellinen kehitys

Talouden suhdannenäkymät vuosina 2024–2026

Suomen talous kasvoi hieman vuoden 2024 ensimmäisellä neljänneksellä supistuttuaan prosenttien viime vuonna. Suhdannekäännös on vielä epävarma. Toteutunut vaimea kasvu oli kuitenkin hyvä tulos tilanteessa, jossa lakot vähensivät vientiä, tuotantoa ja palkkasummaa alkuvuonna. Loppuvuotta kohden talouden toipumisen odotetaan vahvistuvan.

Yksityisen kulutuksen kasvu vahvistuu, kun inflaation hidastuminen, korkojen lasku ja tulojen kasvu parantavat kotitalouksien ostovoimaa. Investoinnit kasvavat, kun rakentaminen toipuu jyrkästä laskusta ja energiasiirtymään sekä turvallisuuteen liittyvät investoinnit lisääntyvät. Vaikka talouden odotetaan kääntyvän kasvuun kuluvan vuoden aikana, vuositasolla BKT:n ei odoteta kasvavan viime vuodesta. Hallituksen julkisen talouden sopeutustoimet nostavat hintoja, vähentävät kotimaista kysyntää ja hidastavat talouskasvua sekä vuonna 2025 että 2026. Vuonna 2025 kasvu on 1,6 % ja vuonna 2026 kasvu on 1,5 %.

Maailmankaupan toipuminen kääntää viennin kasvuun

Maailmantalouden näkymät ovat kohentumassa, kun inflaation hidastuminen ja korkojen lasku lisäävät kulutusta ja investointeja. Kasvu on vielä tänä vuonna heikkoa euroalueella ja varsinkin Suomelle tärkeässä Saksassa, mutta ensi vuonna myös euroalueen kasvun odotetaan piristyvän. Yhdysvaltojen kasvu jatkuu edelleen varsin vahvana. Maailmantalouden kasvu on 3,1 % vuosina 2024 ja 2025 sekä 2,9 % vuonna 2026.

Suomen tavaravienti on kehittynyt kohtuullisesti kysyntään nähden. Koska kysyntä on vielä tänä vuonna melko heikkoa ja alkuvuoden lakot ovat vähentäneet vientiä, viennin odotetaan edelleen himan vähenevän tänä vuonna. Vuodesta 2025 lähtien vienti kuitenkin kasvaa maailmankaupan elpymässä. Myös Suomen hyvä kustannuskilpailukyky tukee elpymistä. Nettovienti ei kuitenkaan lisää BKT:n kasvua, koska myös tuonti kasvaa.

Kulutus kasvaa ja hintojen nousu hidastuu

Yksityinen kulutus on kasvanut, vaikka hintojen ja korkojen nousu ovat heikentäneet kotitalouksien ostovoimaa ja kuluttajan luottamus talouteen on ollut heikko. Vuonna 2025 yksityisen kulutuksen kasvu nopeutuu, kun korot laskevat, työllisyystilanne paranee ja kuluttajien luottamus kohentuu.

Käytettävissä olevat reaalitytulot kasvoivat jo viime vuonna suurten palkankorotusten ja hidastuvan inflaation seurauksena. Myös sosiaalietuudet kasvoivat poikkeuksellisen paljon. Tänä vuonna nimellinen ansiokehitys hidastuu, mutta viime vuotta hitaampi hintojen nousu sekä työttömyysvakuutusmaksujen alennus nopeuttavat reaalitytulojen kasvua. Ensi vuonna hallituksen sopeutustoimet heikentävät tulojen kasvua, mutta työllisyyden toipuminen pitää tulot kasvussa.

Inflaatio on hidastunut selvästi ja hinnat nousevat enää palveluissa ja omistusasumisessa. Myös jatkossa varsinkin kotimaiset hintapaineet ovat vähäisiä. Arvonlisäveron korotus nostaa hintoja ja siten hidastaa inflaation laskua erityisesti ensi vuonna. Hallituksen kehysriihessä ja aiemmin päättämien välillisen verotuksen muutosten suora vaikutus inflaatioon yhteensä noin 0,9 prosenttiyksikköä vuosina 2024–2026. Tästä huolimatta inflaatio on pysymässä matalana. Kuluttajahintaindeksillä mitattuna inflaatio on laskemassa tänä vuonna 1,8 prosenttiin ja yhdenmukaistetulla indeksillä, jossa ei ole mukana korkoja, 1,2 prosenttiin. Vuosina 2025 ja 2026 inflaatio on korkojen kanssa noin 1,5 prosentti ja ilman noin 2 prosenttia.

Investoinnit kasvavat ensi vuodesta lähtien

Rakentaminen on ollut jyrkässä laskussa ja vähenee tänäkin vuonna. Korkojen lasku, tulojen kasvu ja patoutunut asuntokysyntä piristävät kuitenkin asuntomarkkinoita tämän vuoden aikana ja asuntorakentamisen toipuminen alkaa vuonna 2025. Muussa rakentamisessa lasku on ollut pienempi ja toipuminen voi alkaa jo asuntorakentamista aikaisemmin.

Investointisuunnitelmia Suomeen on ennätysellisen paljon. Vaikka niistä suurin osa ei tule toteutumaan, lähivuosille on tulossa merkittävä määrä investointeja. Osa näistä on turvallisuuteen liittyviä julkisia investointeja.

Kokonaisuudessaan investoinnit vähenevät vielä tänä vuonna. Ensi vuonna investoinnit kuitenkin toipuvat ja kasvavat yli 5 %.

Työllisyys toipuu ensi vuonna

Työllisten määrä vähenee lievästi tänä vuonna, mutta kääntyy uudelleen kasvuun talouden toipuessa ja hallituksen työllisyystoimien ja maahanmuuton lisätessä työvoiman tarjontaa. Työllisyys laskee ennen muuta yksityisellä sektorilla. Suhdannetilanteen lisäksi työllisyyteen on vaikuttanut maahanmuuton selvä kasvu, joka on lisännyt sekä työvoiman että työllisten määrää.

Vuosina 2025 ja 2026 työllisyys kasvaa noin prosentin verran vuosittain. Kysynnän kasvun lisäksi työllisyyttä tukevat hallituksen työvoiman tarjontaa lisäävät toimet, joista ensimmäiset astuvat voimaan vuonna 2024. 15–64-vuotiaiden työllisyysaste nousee 73,9 prosenttiin vuonna 2026.

Työttömyys kasvaa vuonna 2024, kun rakentamisen ja teollisuuden työpaikkojen väheneminen nostavat työttömyysastetta 7,9 prosenttiin. Ensi vuodesta alkaen työttömyys vähenee, mutta jää 6,9 prosenttiin vuonna 2026, mikä ylittää rakenteellisen työttömyyden tason Suomessa.

Julkisyhteisöjen alijäämät ovat syvät

Julkisyhteisöjen rahoitusaliijäämä oli vuonna 2023 noin 2,7 % suhteessa BKT:hen. Vuoden lopulla voimistunut laskusuhdanne heikensi verotuloja samalla, kun julkisten alojen nopea palkkojen sekä kustannusten nousu lisäsivät menoja. Kasvavat korkomenot sekä varautumismenot painoivat erityisesti valtion taloutta.

Valtion- ja paikallishallinnon alijäämät eivät korjaannu tänä vuonna vaan pikemminkin syventävät edelleen. Heikko talouden tilanne ei ennakoiki merkittävää paranemista verotulojen kertymiin, ja alkuvuoden kertymätiedot vahvistavat tätä kuvaa. Hyvinvointialueiden alkuvuonna raportoidut tiedot ovat myös huolestuttavia. Menojen nopea kasvu vaikuttaa jatkuneen vuoden ensimmäisinä kuukausina. Lisäksi sosiaaliturvasektorilla eläkemenot kasvavat nopeasti vielä tänä vuonna. Vaikka hallitus päätti kehysriihessä ja toisessa lisätalousarviossa toimista, jotka korjaavat alijäämää jo tänä vuonna, syö paikallishallinnon nopea menojen kasvu sekä vaimea verotulojen kertymä toimien tehoa. Julkisen talouden alijäämä asettuu tänä vuonna 3,7 prosenttiin suhteessa BKT:hen.

Talous alkaa kohentua kuluvan vuoden lopulla, ja hallituksen päättämät toimet alkavat vahvistaa valtion taloutta voimallisesti ensi vuonna. Hidastuva inflaatio alkaa myös vähitellen tuoda helpotusta menojen ja kustannusten kasvupaineeseen. Paikallishallinnon palkkapaineet eivät kuitenkaan hellitä, ja henkilöstöpula uhkaa kasvattaa ostopalveluja. Lisäksi korkomenot ja puolustusinvestoinnit kasvattavat valtion menoja läpi ennustejakson. Näiden eri suuntaan ajavien voimien seurauksena julkisyhteisöjen alijäämän ennakoidaan parantuvan ensi vuonna 3,1 prosenttiin suhteessa BKT:hen ja siitä

edelleen 2,6 prosenttiin vuonna 2026. Valtionhallinnon ja paikallishallinnon alijäämät pysyvät syvinä. Ne ovat yhteensä noin 3,9 prosenttia, eli lähes 12 mrd. euroa suhteessa BKT:hen vuonna 2026. Syvät alijäämät ja heikko suhdanne pitävät velkasuhteen kasvussa. Velkasuhde kasvaa tänä vuonna yli 80 prosentin suhteessa BKT:hen, jonka jälkeen velkasuhde jatkaa hidasta kasvua läpi ennustejakson.

Riskit

Kasvu saattaa jäädä arvioitua heikommaksi, jos euroalueen elpyminen jää ennustettua vaisummaksi ja maailmantalouden kysyntä heikommaksi. Lisäksi maailmantalouden kehitykseen liittyy yhä useita riskejä. Ne kytkeytyvät sekä aiempien kriisien ja poikkeuksellisen laajojen talouspoliittisten toimien vaikutuksiin, mutta myös geopolitiittisiin jännitteisiin ja ilmastonmuutoksen etenemiseen.

Julkisen talouden keskeiset ennusteriskit voidaan tiivistää kahteen lähteeseen: reaalityalouden riskeihin sekä päätettyjen sopeutustoimien osin epävarmoinhin vaikutuksiin. Jos talous kasvaa ennustettua heikommin, julkisen talouden alijäämät kasvavat ennustetusta. Samoin käy, jos sopeutustoimien vaikutukset viivästyvät tai osoittautuvat arvioitua tai suunniteltua pienemmiksi.

Lähde: Valtiovarainministeriön Taloudellinen katsaus, Kesä 2024. 17.6.2024.

Lainanottovaltuuden muuttaminen

Hyvinvointialueelle ei myönnetty lainanottovaltuutta vuodelle 2024, joten hyvinvointialueella ei tällä perusteella ole mahdollista toteuttaa uusia investointeja eikä tehdä investointeja vastaavia sopimuksia, kuten vuokrasopimuksia vuonna 2024. Aluehallitus päätti kuitenkin 31.10.2023 § 274 hyväksyä, että Keski-Uudenmaan hyvinvointialue hakee korotusta vuoden 2024 lainanottovaltuuteen.

Lainanottovaltuusneuvottelut alkoivat joulukuussa 2023 ja neuvottelujen päätyttyä valtioneuvosto päätti 15.2.2024 muuttaa hyvinvointialueen vuoden 2024 lainanottovaltuutta ja myönsi 34,6 Me:n lainanottovaltuuden seuraaviin kohteisiin:

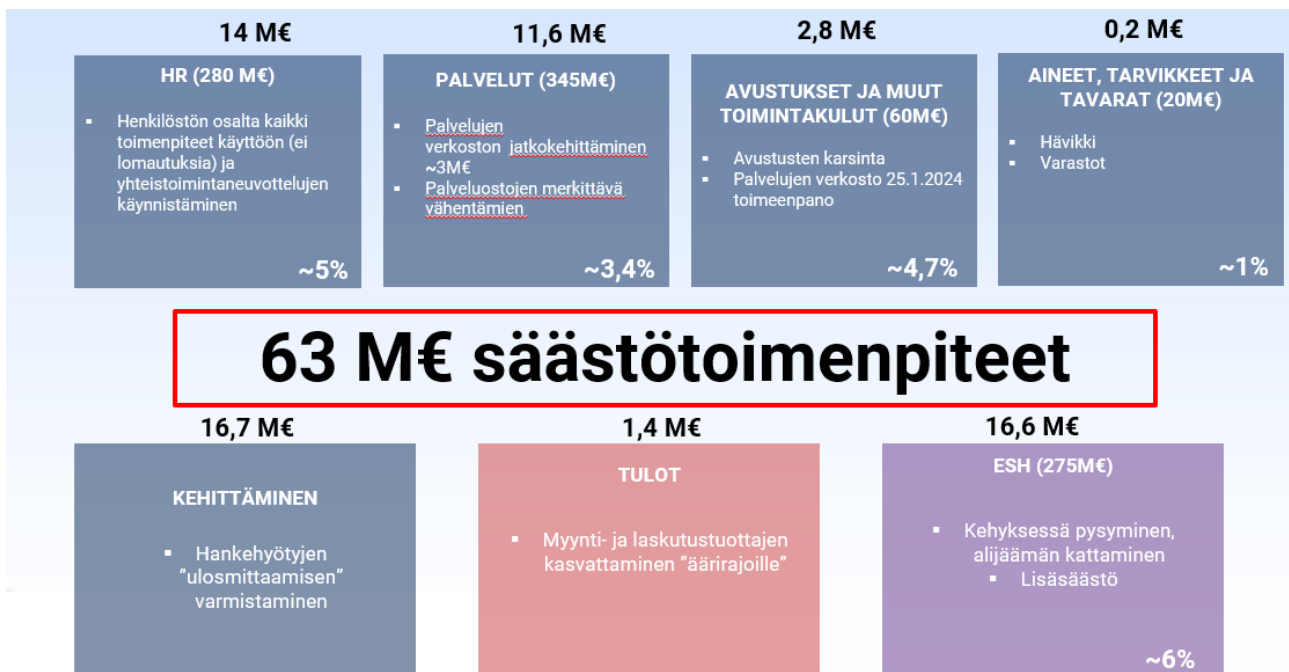
- yhteisöllinen asuminen, Hyvinkää 16,0 Me
- vammaisten asumispalvelut Nurmijärvi 7,5 Me
- lastensuojeluyksikkö Kotirinne 6,5 Me
- Keusoten kuntoutuskeskus Kiljavan korvaavien tilojen suunnittelu 3,45 Me
- ict-investoinnit 0,65 Me
- laite- ja kalustohankinnat 0,5 Me

Lainanottovaltuuden myöntäminen oli ehdollinen ja edellytti tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman päivittämistä huhtikuun 2024 loppuun mennessä.

Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelma

Edellä kerrottu lainanottovaltuuden muuttaminen edellytti tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman laatimista huhtikuun 2024 loppuun mennessä. Aluevaltuusto päätti tuottavuus- ja taloudellisuusohjelmasta 4.4.2024 § 25. Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman toimenpitein tavoitellaan n. 63 Me:n säästöjä vuosille 2024–2026.

Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman toimenpiteiden kohdentuminen

Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman säästötavoitteet ovat kuitenkin osoittautuneet riittämättömiksi, koska valtion huhtikuun 2024 lopussa julkaiseman rahoituksen painelaskelman mukaan vuosien 2024–2026 valtionrahoitus tulee olemaan merkittävästi pienempi kuin mitä hyvinvointialueen taloussuunnitelmassa on arvioitu. Tämä yksin tuo tarpeen etsiä lisää tuottavuustoimenpiteitä n. 30 Me:n verran.

Vuoden 2024 tilinpäätösennusteen heikkeneminen kasvattaa vuosien 2025–2026 säästövelvoitetta entisestään ja tulevan taloussuunnitelman saaminen tasapainoon vuoden 2026 loppuun mennessä ja samaan aikaan realistiseksi on mahdoton yhtä.

Hyvinvointialueen tilinpäätösennuste

Kesäkuun toteutuman perusteella laaditun tilinpäätösennusteen mukaan toimintakate toteutuu n. 28,2 Me talousarviota heikompana. Oman palvelutuotannon ylitys on n. 17,6 Me ja erikoissairaanhoidon n. 10,6 Me. Pelastustoimen toimintakatteen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

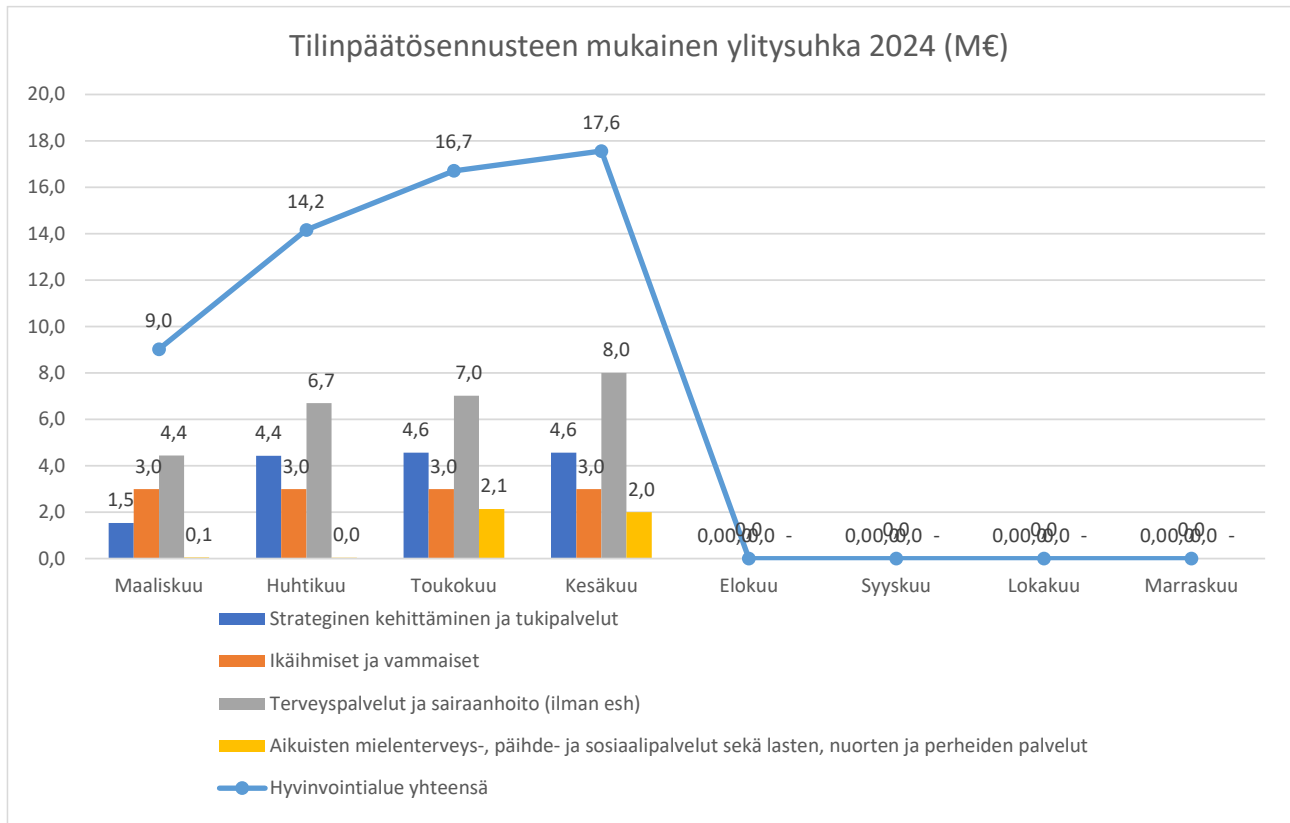
Ylitystä selittäviä tekijöitä ovat sote-alan palkkaratkaisu, jota ei ole huomioitu rahoitusohjelmassa. Lisäksi ostopalvelujen hintojen nousu sekä erityisesti vuokratyövoiman käyttö selittävät merkittävästi osin menojen kasvua.

Valtiovarainministeriö on julkaissut kesäkuun 2024 lopulla tarkistetun rahoituslaskelman vuodelle 2024. Kunnilta hyvinvointialueille siirtyneet sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen nettokustannukset ovat tarkentuneet vuoden 2024 kuntien peruspalvelujen valtionosuuspäätöksistä ja hyvinvointialueiden vuoden 2024 rahoituspäätöksistä tehtyjen oikaisuvaatimusten sekä valtiovarainministeriön tekemien selvitysten ja korjausten perusteella. Siirtyvien kustannusten tarkentuminen kasvattaa hieman hyvinvointialueiden rahoituksen koko maan tasoa ja muuttaa aluekohtaisia siirtymätasauksia. Muut vuoden 2024 rahoitukseen vaikuttavat tekijät eivät ole muuttuneet kesäkuun laskelmassa. Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen rahoitus vuodelle 2024 on uuden laskelman mukaan 797.968.188 euroa eli vajaat 23.000 euroa pienempi kuin aiemman rahoituslaskelman mukaan. Talousarvioon verrattuna rahoitus toteutuu kuitenkin n. 31.000 euroa suurempana.

Rahoitustuottojen ja -kulujen ennustetaan toteutuvan n. 0,1 Me ja poistojen n. 2,6 Me talousarviota pienempinä. Hyvinvointialueen maksuvalmius on ollut tyydyttävä, hyvinvointialuetodistuksilla on jouduttu varmistamaan loppukuun maksuvalmiutta. Hyvinvointialueella ei ole ollut pitkäaikaista lainaa 30.6. tilanteessa.

Tilinpäätösennusteen mukainen tilikauden alijäämä on n. 57,9 Me. Vuoden 2024 talousarviossa alijäämän arvioitiin olevan n. 32,5 Me. Vuoden 2023 tilinpäätöksen ja vuoden 2024 tilinpäätösennusteen mukainen kumulatiivinen alijäämä on yhteensä n. 124,5 Me. Hyvinvointialuelain mukaan alijäämä tulee kattaa vuoden 2026 loppuun mennessä. Tämä edellyttäisi epärealistisia toiminnan muutoksia ja talouden sopeutustoimia vuosille 2025 ja 2026 mikäli noudatetaan lainsäädännön edellyttämää alijäämän kattamisveloitteen aikataulua. Suunniteltujen tuottavuustoimenpiteiden tuoma säästöpotentiaali konkretisoituu pidemmällä aikavälillä.

Oma palvelutuotanto

Hyvinvointialueen johdon sekä strateginen kehittäminen ja tukipalvelut -kokonaisuuden tilinpäätösennusteen mukainen toimintakatteen ylitysuhka on n. 4,6 Me. Ylityksestä suurin osa johtuu Keski-Uudenmaan, Länsi-Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan hyvinvointialueiden päätöksestä irtautua Apotti Oy:stä ennen aikaisesti, mikä aiheuttaa kuluvalle vuodelle arviolta 3 Me:n ylimääräiset kustannukset. Aluehallitus päätti Apotista irtautumisesta 4.6.2024. Ulkoisten tilakustannusten arvioidaan ylittyvän runsaat 2 Me. Ylitysuhkaa aiheuttaa myös hyvinvointialuejohtajan erokorvaus ja muut päällekkäiset kustannukset. Osa edellä kerrotuista ylityksistä saadaan katettua, kun tietohallintopalveluiden (ilman Apottia) arvioidaan alittuvan. Riskinä tunnistetaan työterveyspalveluihin varatun määrärahan riittämättömyys, mutta tässä ennusteessa työterveyskustannukset on kuitenkin huomioitu talousarvion mukaisina.

Ikäihmisten ja vammaisten palvelualueen toimintakatteen ennustetaan ylittyvän n. 3 Me. Vammaispalveluissa ylitysuhka on 5,3 Me, joka johtuu kehitysvammaisten päivätoiminnan sopimuskorotuksista (2,5 Me), omaishoidon tuesta, jossa alle 18-vuotiaiden asiakasmäärä on kasvanut 11 asiakkaalla vuoden alusta (1,8 Me) sekä henkilöstökuluista palkkojen korotusten vuoksi (1 Me). Vammaispalvelujen ylitysuhkaa pystytään kattamaan palvelualueen sisältä, kun sekä kotona asumista tukevien palveluiden että ikääntyneiden ympärivuorokautisten asumispalvelujen toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan talousarviota suurempina.

Aikuisten mielenterveys-, päihde- ja sosiaalipalvelujen sekä lasten, nuorten ja perheiden palvelujen palvelualueella toimintakatteen ylitysuhka on n. 2,0 Me. Lastensuojelun palveluissa sijaishuollon laitoshoidon ylitys on n. 1,8 Me, ostoperkehoidon ylitys n. 0,4 Me ja ympärivuorokautisen perhekuntoutuksen ylitys n. 1 Me. Ammatillisten perhekotien kustannusten arvioidaan alittuvan 0,6 Me ja toimintatuottojen arvioidaan ylittyvän, joten kokonaisuudessaan lastensuojelun palvelujen ylitys on n. 1,8 Me. Aikuisten mielenterveys-, päihde- ja sosiaalipalveluissa toimintakate ylittyy n. 0,3 Me, koska mielenterveys- ja päihdeasumispalvelujen hintojen korotuksen vuoksi ylitystä tulee n. 0,5 Me ja sosiaalisen kuntoutuksen ja Ridasjärven tuotot alittuvat yhteensä n. 0,2 Me. Tulosalueen ylitystä saadaan osin katettua mielenterveys- ja päihdekuntoutuksen n. 0,3 Me:n alituksella ja taloudenhallinnan tuen sekä ammatillisen tukihenkilöpalvelun n. 0,1 Me:n alituksella.

Terveyspalvelujen ja sairaanhoidon palvelualueella toimintakatteen arvioidaan ylittyvän n. 8 Me:lla. Merkittävin ylitysuhka kohdistuu avopalveluihin (n. 3,7 Me), jossa tuottojen arvioidaan alittuvan n. 0,9 Me ja kustannusten ylittyvän n. 2,8 Me etä vastaanotto- /digiitipalvelujen laajentumisesta aiheuttamasta lääkäripalvelujen ostoista johtuen. Laboratorio- ja kuvantamispalveluissa arvioidaan olevan ylitysuhkaa. Sairaalapalveluissa henkilöstökulujen ja työvoiman vuokrauksen arvioidaan ylittyvän n. 3,4 Me:lla. Kuntoutuspalvelujen henkilöstökulut sekä lääkinnällisen kuntoutuksen ostopalvelut ylittävät n. 0,5 Me:lla. Kliinisten tukipalvelujen arvioidaan toteutuvan hieman talousarviota pienempinä, mutta riskinä tunnustetaan kuitenkin hoitotarvikejakelun kustannusten mahdollinen ylittyminen.

Erikoissairaanhoito

HUSin kesäkuussa antaman ennusteen mukaan erikoissairaanhoito ylittyy n. 5,7 Me. Elokuussa HUSin johto ilmoitti, että kesäkuussa HUSin alijäämäksi arvioitu n. 38,6 Me on liian pieni ja vuoden 2024 alijäämä tullee olemaan n. 70 Me. Tämän perusteella osavuositarkastuksessa erikoissairaanhoidon ylitykseksi on arvioitu 10,6 Me. Hyvinvointialue raportoi valtiokonttorille elokuun puolivälissä tilinpäätösennusteen, jossa erikoissairaanhoidon ennusteena käytettiin HUSin kesäkuussa ilmoittamaa arviota. HUSin uusi arvio alijäämän kasvamisesta saatiin raportointiajan päätyttyä ja näin ollen valtiokonttorille annettu tilinpäätösennuste on erikoissairaanhoidon osalta liian pieni. Muilta Uudenmaan hyvinvointialueilta saatujen tietojen mukaan kaikki ovat raportoineet samalla tavalla.

KESKI-UUDENMAAN HYVINVOINTIALUE	Toteutuma 1-6/2024	TA 2024	Jäljellä	Toteutuma-%	TPE 2024	Erotus TPE 2024 vs. TA 2024
Toimintatuotot	49 797 178	96 939 703	47 142 525	51,4 %	100 561 195	3 621 492
Myyntituotot	6 280 267	11 700 146	5 419 879	53,7 %		
Maksutuotot	19 783 596	38 524 202	18 740 606	51,4 %		
Tuet ja avustukset	314 252	2 010 000	1 695 748	15,6 %		
Muut toimintatuotot	23 419 063	44 705 355	21 286 292	52,4 %		
Valmistus omaan käyttöön	970 274	3 448 492	2 478 218	28,1 %	2 359 110	-1 089 382
Toimintakulut	-504 782 107	-926 043 883	-421 261 776	54,5 %	-956 739 519	-30 695 636
Henkilöstökulut	-119 315 029	-259 974 405	-140 659 376	45,9 %		
Palvelujen ostot	-324 593 238	-551 400 874	-226 807 636	58,9 %		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 879 526	-19 885 230	-10 005 704	49,7 %		
Avustukset	-9 662 867	-11 446 750	-1 783 883	84,4 %		
Muut toimintakulut	-41 331 448	-83 336 625	-42 005 177	49,6 %		
Toimintakate	-454 014 654	-825 655 688	-371 641 034	55,0 %	-853 819 214	-28 163 526
Valtion rahoitus	398 995 406	797 937 119	398 941 713	50,0 %	797 968 188	31 069
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)	8 995	-160 000	-168 995	-5,6 %	-50 000	110 000
Korkotuotot	135 282	13 000	-122 282	1040,6 %		
Muut rahoitustuotot	30 986	44 000	13 014	70,4 %		
Korkokulut	-139 928	-160 000	-20 072	87,5 %		
Muut rahoituskulut	-17 344	-57 000	-39 656	30,4 %		
Vuosikate	-55 010 253	-27 878 569	27 131 683	197,3 %	-55 901 026	-28 022 457
Poistot ja arvonalentumiset	-844 633	-4 600 000	-3 755 367	18,4 %	-2 000 000	2 600 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-844 633	-4 600 000	-3 755 367	18,4 %		
Arvonalentumiset						
Tilikauden tulos	-55 854 886	-32 478 569	23 376 316	172,0 %	-57 901 026	-25 422 457
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-55 854 886	-32 478 569	23 376 316	172,0 %	-57 901 026	-25 422 457
Vyörytyserät	0		0			
Sisäiset vyörytystulot	82 303 997		-82 303 997			
Sisäiset vyörytysmenot	-82 303 997		82 303 997			
Total	-55 854 886	-32 478 569	23 376 316	172,0 %	-57 901 026	-25 422 457

Henkilöstöjohtajan katsaus

Tavoitteena työpaikka, josta on helppo puhua hyvää

Hyvinvointialueen tavoitteena on olla arvostettu ja vetovoimainen työpaikka, jossa onnistutaan yhdessä ja työelämän laatu koetaan hyväksi. Henkilöstön työpanoksen oikealla kohdentamisella, työtapoja ja -prosesseja kehittämällä sekä joustavilla tehtävien ja työnjaon muutoksilla varmistetaan resurssit laadukkaiden palveluiden tuottamiseksi. Tilannekuvan saamiseksi Henkilöstöpalveluiden henkilöstö teki HR-kevätkiertueen ja kävi tapaamassa henkilöstöä kaikissa alueen kunnissa. Tapasimme kiertueella reilut 200 työntekijää ja saimme arvokasta tietoa henkilöstölle tärkeistä asioista.

Henkilöstön saatavuus on parantunut. Kesäkuun lopussa hyvinvointialueella työskenteli 4 409 työntekijää, joista 82,5 % oli vakinaisessa virka- tai työsuhteessa. Vakinaisten osuus on pysynyt samana kuin vuoden alussa huolimatta kesäsijaisista. 158 henkilöä on siirtynyt toisen työnantajan palvelukseen tai eläkkeelle (22). Lähtövaihtuvuus on pienentynyt edellisestä vuodesta ollen noin 4,5 %. 70 henkilöä on siirtynyt tehtävästä toiseen

hyvinvointialueen sisällä, mikä kuvaa ison työnantajan mahdollisuuksia tarjota erilaisia urapolkuja.

Alkuvuotta 2024 ovat leimanneet hyvinvointialueen säästöpainet ja henkilöstön yhteistoimintaneuvottelut, joiden tavoitteena oli saada 14 Me henkilöstösäästöt. Yhteistoimintaneuvotteluiden tuloksena jouduimme irtisanomaan 60 henkilöä. Hyvänä työnantajana halusimme tarjota kaikille irtisanotuille muutosturvan ja tuen uudelleen työllistymiseksi, vaikka laki ei sitä edellyttänyt. Neuvottelut ja siihen liittyvät erilaiset velvoitteet ovat työllistäneet johtoa ja esihenkilöitä ja erityisesti henkilöstöpalveluita.

Säästötoimenpiteistä huolimatta olemme toteuttaneet Hyvinvointialueohjelman osana valmisteltua Henkilöstöohjelmaa yhteistyössä henkilöstön kanssa. Henkilöstöohjelma pitää sisällään tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman, henkilöstö- ja koulutussuunnitelman sekä työhyvinvointisuunnitelman.

Henkilöstöohjelmaan kirjatut tavoitteet, henkilöstölupaukset, ovat seuraavat:

1. Johtaminen perustuu yhteisöohjautuvuuteen ja lean-filosofiaan
2. Edistämme yhdessä tekemisen toimintakulttuuria
3. Hyödynnämme osaamisen ja kyvykkyudet vaikuttavien palveluiden tuottamiseksi
4. Mahdollistamme monimuotoiset työurat ja työn tekemisen tavat

Työnantajakuvan vahvistamisella ja henkilöstön kanssa yhteistyössä valmistellulla Henkilöstöohjelmalla on lisätty hyvinvointialueen veto- ja pitovoimaa sekä vastattuosaltaan henkilöstön saatavuuteen liittyviin haasteisiin. Henkilöstövuokrauksen ja lääkäripalvelujen ostojen osuus henkilöstökustannuksista on ollut 10,4 %. Keusoten oman lyhytaikaisen sijaisvälityksikön käyttö on lisääntynyt ja sijaisuuksien täyttöaste on vaihdellut 83,6–87,3 %.

Keusote osallistui Vantaa-Keravan hyvinvointialueen kanssa Henkilöstöanalytiikka foorumiin, jonka tavoitteena on henkilöstöanalytiikan kehittäminen ja henkilöstötiedolla johtamisen vahvistaminen. Yhteisiä puolenpäivän tapaamisia oli kevätkaudella viisi. Samanaikaisesti on kehitetty henkilöstöraportointia siten, että pystymme paremmin tunnistamaan henkilöstöriskit.

Kehitimme palkanmaksuprosessia yhteistyössä Sarastia Oy:n kanssa, jonka jälkeen palkanmaksuun liittyvien virheiden lukumäärä vähentyi huomattavasti. Haasteita on edelleen asiakas- ja potilasjärjestelmistä tulevien palkkiotietojen siirtymisestä oikein palkanmaksuun. Tämä ongelma on Keusoten päässä.

Osana hyvinvointialueohjelman Työilmapiiriin ja olosuhteisiin vaikuttaminen (kärki 4), on valmisteltu seuraavia osa-alueita:

1. Henkilöstörakenteen ja -kustannusten optimointi (esim. ammatinharjoittamalla, varahenkilöstön kehittäminen, tekoälyn hyödyntäminen työvuorosuunnittelussa)
2. Valmistautuminen joustavaan tuotantotapaan henkilöstönäkökulmasta (esim. henkilöstön sijoittaminen optimaalisesti palvelujen verkostoon)
3. Työhyvinvoinnin ja työelämän laadun parantaminen (esim. esihenkilötyön tuki, työkykyjohtamisen prosessien kehittäminen)
4. Hallinnon ja hankintaosaamisen tehostaminen (esim. hankintojen ja palveluostojen tehostaminen, asiakaskirjeiden sähköistäminen)
5. Henkilöstön osaamisen, sisäisen liikkuvuuden ja monipuolisten urapolkujen kehittäminen (esim. digitaalisen oppimisympäristön (LMS) ja verkkokoulutuspalvelun hankinta ja käyttöönotto, esihenkilötyön vakiointi ja esihenkilöiden osaamisen varmistaminen sekä työuravalmennuspalvelujen kehittäminen)

KeuAkatemia on vahvistanut asiantuntijoiden, esihenkilöiden ja päälliköiden kehittämis- ja johtamisosaamisen kehittymisen yhdenmukaiseen suuntaan. Tarjoamme säännöllisin väliajoin asiantuntijoille ja esihenkilöille mahdollisuuden suorittaa Keusoten tarpeisiin räätälöidyn lähiesimiestyön ammattitutkinnon, johtamisen erikoisammattitutkinnon tai tuotekehitystyön erikoisammattitutkinnon tai tutkinnon osan. Vuonna 2024 35 työntekijää aloitti em. tutkinnon suorittamisen. Tutkintoon johtavien koulutusten lisäksi asiantuntijoille ja esihenkilöille on tarjottu tukea esihenkilöaamuissa ja ns. Akatemia-aamuissa, esimerkiksi yhteisöohjautuvuuden, valmentavan johtamisen ja leanin teemojen suhteen. Vaikuttavinta toimintaa ovat kuitenkin työyhteisökohtaiset valmennukset, esimerkiksi työyhteisösovittelut ja tiimien kehittäminen. Merkittävänä asiana massaräätälöinnin suhteen loppuvuonna 2024 tulevat mukaan Eduhousen johtamisen ja esihenkilötyön kehittämisen opintopolut.

Henkilöstökokemuksen mittaamiseen ja eri henkilöstökyselyiden tulosten hyödyntämiseen on panostettu. Hyvinvointialueella kerätään kolmen-neljän kuukauden välein tietoa työelämän laadusta ja henkilöstön hyvinvoinnista. Työelämänlaatuindeksi oli kesäkuussa 58 %, joka oli yllättävän hyvä ottaen huomioon keväällä käydyt yhteistoimintaneuvottelut. Taustalla on pitkäjänteinen ja suunnitelmallinen henkilöstön kehittäminen. Esihenkilöiden kokema työelämänlaatu oli kuitenkin hiukan heikentynyt, varmasti edellä mainitusta syystä. Tämä tarkoittaa erityisesti esihenkilötyön tukemisen kehittämistä edelleen.

Sairauspoissaoloprosentti kasvoi hieman edellisestä vuodesta ollen 5,1 %, kun se edellisenä vuonna vastaavana ajankohtana oli 4,9 %. Mielenterveyteen liittyvät haasteet ovat suurin sairauspoissaolojen aiheuttaja, joissa korostuvat erityisesti masennus- ja ahdistuneisuushäiriöt. Työterveyshuollossa on otettu loppukevästä 2024 käyttöön ohjatun omahoidon malli mielenterveyteen liittyvien haasteiden hoidossa, jonka avulla

hoitoon pääsy nopeutuu ja hoitojen vaikuttavuus vahvistuu. Loppukeväästä 2024 on myös yhteistyössä työterveyshuollon kanssa tunnistettu ne vastualueet, joissa mielenterveyteen liittyvät poissaolot ovat merkittävästi lisääntyneet edellisvuodesta, ja nämä vastualueet kontaktoitiin henkilöstöpalvelujen toimesta. Esihenkilöihin kohdistuvaa tukea sairauspoissaolojen hallinnassa on vahvistettu työkykykoordinaattorin ja työterveyshuollon toimesta, ja näin on päästy varmentamaan työkykyprosessien eteenpäin meno yli 30-päivää kestävässä poissaoloissa.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuma

Strategiset tavoitteet 2023–2025

Strategiset painopisteet ja tavoitteet 2023-2025

STRATEGIAN PAINOPISTE: JOKAINEN ON TÄRKEÄ

Strateginen tavoite: Parannamme asukkaiden hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta monimuotoisessa yhteistyössä

TALOUSARVIOTAVOITE	MITTARI	TOIMENPITEET TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEKSI	TOTEUTUMA 1.1.-30.6.2024
Alueen asukkaiden elämänlaatunsa hyväksi tuntevien osuus on yli valtakunnallisen keskiarvon	<p>Elämänlaatunsa hyväksi tuntevien osuus 20–64-vuotiaissa. Tulokset 2 vuoden välein. Ei laske nykyisestä tasosta (Tot. 2020 58,6* % ja 51,7 % v. 2022, koko maa 56,6* % v. 2020 ja 51 % v. 2022) ja kasvaa vuosittain.</p> <p>Sairastavuusindeksi (ikävakioimaton)</p> <ul style="list-style-type: none"> v. 2019: 92,2 v. 2020: 92,1 v. 2021: 91,4 <p>* luvut korjattu</p>	<p>Alueellisten hyvinvointisuunnitelmien päivitystyössä huomioidaan erityisesti tavoitteet ja toimenpiteet sairastavuuden, lihavuuden ja yksinäisyyden vähentämiseen sekä liikunnan lisäämiseen.</p>	<p>Elämänlaadun osalta ei uutta indikaattoritietoa käytössä.</p> <p>Hyvinvointialueen sairastavuusindeksi* (ikävakioimaton):</p> <ul style="list-style-type: none"> v. 2019: 90 v. 2020: 90,1 v. 2021: 90,3 v. 2022: 90,2 <p>*) aiempien tarkasteluvuosien indeksin arvot muuttuvat uuden päivityksen myötä (THL)</p>

STRATEGIAN PAINOPISTE: JOKAINEN ON TÄRKEÄ

Strateginen tavoite: Parannamme asukkaiden hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta monimuotoisessa yhteistyössä

TALOUSARVIOTAVOITE	MITTARI	TOIMENPITEET TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEKSI	TOTEUTUMA 1.1.-30.6.2024
<p>Palveluketjujen avulla vahvistetaan palvelujen integrointia, palvelujen saatavuutta ja turvallisuutta monimuotoisessa yhteistyössä</p>	<p>Päihde- ja mielenterveyspalvelujen palveluketjuille (aikuiset, nuoret, lapset) ja ikääntyneiden palveluketjulle on määritetty yhteistyössä (esh-Keusote-kunnat) järjestäjän ohjausmittarit. (Kyllä/ ei)</p> <p>Porrastettu hoitomalli on kuvattu ja otettu käyttöön mielenterveys- ja päihdeasiakkailta yli 18-vuotiailla (Kyllä/ei)</p> <p>Asiakasohjauksen kokonaisuus mallinnettu ja käyttöön otettu (Kyllä/ei)</p>	<p>Prosessiarkkitehtuurin mukainen palveluketjujen ohjausmalli on toteutettu Palveluverkoston, -ketjujen ja koordinaation kehittäminen (Kestävä kasvu -hanke). Kuvataan yhteinen porrastettu hoitomalli ja otetaan se käyttöön yli 18-vuotiaiden asiakasohjaustoiminnassa.</p> <p>Asiakasohjauksen vahvistaminen mahdollistamaan palveluketjujen ja asiakassegmenttien horisontaalista ja vertikaalista integraatiota asiakaslähtöisesti yhteistyössä palvelualueiden kanssa (palveluverkkosuunnitelma). Asiakasohjauksen kokonaisuuden arviointimalli on toteutettu.</p>	<p>Palveluketju työ on käynnissä: -ohjausmallia tukevan työnjaon ja roolituksen pilotin suunnittelu on käynnissä siten, että pilotti käynnistetään loka-marraskuussa 2024 ikääntyneiden palveluketjun osalta. - monialaisen tiimimallin kehittäminen on käynnissä koordinaation ja yhteistyön vahvistamiseksi</p> <p>Asiakasohjauksen yhteiset periaatteet ja arviointimallin viitekehys on luotu</p>

STRATEGIAN PAINOPISTE: VAIKUTTAVA UUDISTUMINEN

Strateginen tavoite: Panostamme palvelujen vaikuttavuuteen, laatuun ja sujuvuuteen kustannustehokkaasti

TALOUSARVIOTAVOITE	MITTARI	TOIMENPITEET TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEKSI	TOTEUTUMA 1.1.-30.6.2024
Hyvinvointialueen kustannuskehityksen hallinta	<p>Hyvinvointialueen kustannuskehitys vastaa valtionrahoitusta</p> <p>Toimintakate vähintään talousarvion mukainen</p>	<p>Hyvinvointialueohjelman toimeenpanosuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden toteutuminen.</p> <p>HUS-ohjauksen ja yhteistyön vahvistaminen</p> <p>Palvelut järjestetään kustannusvaikuttavimmalla tavalla (oma, osto), tuotantotapa-analyysit ja palvelurakenteen uudistaminen</p>	<p>Hyvinvointialueohjelman kaikkien neljän kärjen toimenpiteet ovat käynnistyneet. Kesäkuun tilanteessa eurohyötyjen saaminen suunnitelman mukaisesti on osoittanut haasteelliseksi useamman kärjen osalta, ja tämän pohjalta on käynnistetty kehitystoimien vahvistaminen ja priorisointi.</p>

STRATEGIAN PAINOPISTE: VAIKUTTAVA UUDISTUMINEN

Strateginen tavoite: Panostamme palvelujen vaikuttavuuteen, laatuun ja sujuvuuteen kustannustehokkaasti

TALOUSARVIOTAVOITE	MITTARI	TOIMENPITEET TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEKSI	TOTEUTUMA 1.1.-30.6.2024
Alueen väestön asiominen yhdenmukaistuu ja palvelujen saatavuus paranee	Palveluun pääsy: hoitotakuu ja lakisääteiset käsittelyajat toteutuvat sosiaali- ja terveyspalveluissa 100 %:sti.	<p>Kuvataan ja käyttöön otetaan malli/malleja, joka tukee jonottomaan hoitoon/palveluun pääsyä mahdollistaen tavoitteen toteutumisen. (esim. keskittäminen, päällekkäisen työn purku, monialaisuus, digitaalisuus)</p> <p>Integroidun asiakasohjauksen vahvistaminen jatkuu palvelujen verkostosuunnitelman mukaisesti (Kestävä kasvu -hanke).</p> <p>Koronan jälkeisen palvelu- ja hoitovelan purkaminen ja vaikuttavien sote-palvelujen kohdentaminen erityisesti haavoittuvassa asemassa olevaan väestöön (Kestävä kasvu -hanke)</p> <p>Ikäihmisten ja vammaisten asumispalvelurakenteen keventäminen.</p>	Monialainen tiimimallin kehittäminen on käynnissä koordinaation, yhteistyön vahvistamiseksi sekä päällekkäisen työn purkamiseksi

STRATEGIAN PAINOPISTE: VAIKUTTAVA UUDISTUMINEN

Strateginen tavoite: Panostamme palvelujen vaikuttavuuteen, laatuun ja sujuvuuteen kustannustehokkaasti

TALOUSARVIOTAVOITE	MITTARI	TOIMENPITEET TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEKSI	TOTEUTUMA 1.1.-30.6.2024
Vahvistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavuutta tukevaa tietopohjaa ja järjestäjän vaikuttavuusperusteista ohjausta	<p>Vaikuttavuusperusteisen ohjauksen malli on rakennettu vuoden 2025 loppuun mennessä.</p> <p>Vaikuttavuusmittareita on otettu käyttöön suunnitellusti vaiheittain seuraavaan valtuustokauteen (2025) mennessä.</p>	<p>Palveluketjujen ohjausmalli rakennetaan.</p> <p>Järjestäjän ohjauksen vaikuttavuuden ja vaikutusten sekä talousohjauksen mallin käyttöönotto.</p>	<p>Palveluketjujen operatiivista ohjausta tukevan työnjaon ja roolituksen pilotin suunnittelu on käynnissä siten, että pilotti käynnistetään lokamarraskuussa 2024 ikääntyneiden palveluketjun osalta.</p> <p>Järjestäjän ohjauksen mallin rakentaminen etenee.</p>

STRATEGIAN PAINOPISTE: ARVOSTETTU KUMPPANI

Strateginen tavoite: Innovoimme ja vahvistamme ennaltaehkäiseviä palveluja sekä varhaisen tuen toimintamalleja

TALOUSARVIOTAVOITE	MITTARI	TOIMENPITEET TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEKSI	TOTEUTUMA 1.1.-30.6.2024
<p>Palvelun saumattomuus toteutuu asiakaspalautteen perusteella</p> <p>Palvelurakenteen painopistettä muutetaan ennaltaehkäisevään suuntaan</p> <p>Vahvistamalla ennakoivia toimintamalleja varmistamme palvelujen saumattoman jatkuvuuden</p>	<p>Asiakaskokemus: NPS suositteluindeksi >60</p> <p>Yli 80 % kokee saaneensa tarvitsemansa palvelun tai hoidon</p> <p>Palvelun ja hoidon jatkuvuus turvataan. Erityistä huomiota kiinnitetään paljon palveluja tai erityistä tukea tarvitsevien palveluiden kehittämiseen.</p> <p>Innovaatioiden ja tutkimusten määrä ennaltaehkäisevissä ja varhaisen tuen palveluissa</p> <p>Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen monialainen malli kuvattu ja käyttöön otettu. (kyllä/ei)</p>	<p>Vahvistetaan asiakkaan kohtaamisen ja kuulluksi tulemisen kokemusta, vahvistamalla henkilöstön vuorovaikutusosaamista.</p> <p>Ikäntyneiden ennustemallin rakentaminen riskiasiakkaiden tunnistamiseksi (Kestävä kasvu -hanke).</p> <p>Vastaanottopalvelujen jonoton vastaanotto -toimintamallin edistäminen (Kestävä kasvu -hanke)</p> <p>Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio (TKI) ekosysteemirakenteiden vakiointi ja jatkokehittäminen yhteistyössä yliopistojen ja muiden sidosryhmien kanssa</p> <p>UOMA-potilasohjausjärjestelmän käytön laajentaminen Keusoten</p>	<p>NPS 54</p> <p>Yli 66 % kokee saaneensa tarvitsemansa palvelun tai hoidon</p> <p>TKI-rakenteiden vakiointi ja jatkokehittäminen ovat toteutuneet. Alueellinen TKIO-yhteistyötoimikunta (Keusote, Keuda, Laurea, Hyria) on asettanut tavoitteensa vuosille 2024–2026, ja toiminta on organisoitunut.</p> <p>Hoidon jatkuvuus mittarin määrittely on työn alla.</p> <p>Innovaatiokilpailuun 2024 on jätetty 19 innovaatioita työyhteisöistä. Ennaltaehkäisevän ja varhaisen tuen palveluihin kohdentuvia tutkimuslupia on myönnetty 11 kaikkiaan 50 tutkimusluvasta. Kevään aikana on osallistuttu kaikkiaan 20 rahoitushakuun yhteistyökumppaneiden kanssa, näistä kolme kohdentuu ennaltaehkäisevän ja varhaisen tuen palveluihin.</p>

		<p>sisäiseen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen välille ja HUS Kuntoutuskeskuksen potilasohjaukseen.</p> <p>Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen monialainen malli kuvattu ja vakioitu toimintaan. (Kestävä kasvu -hanke)</p>	
--	--	--	--

STRATEGIAN PAINOPISTE: YHDESSÄ ONNISTUEN

Strateginen tavoite: Hyvinvoiva ja kyvykäs henkilöstö toimii yhteisöohjautuvasti tehden työpaikasta vetovoimaisen

TALOUSARVIOTAVOITE	MITTARI	TOIMENPITEET TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEKSI	TOTEUTUMA 1.1.-30.6.2024
Henkilöstön pitovoiman vahvistaminen ja työnantajan vetovoimaisuuden lisääminen	Työelämän laatu > 57 eNPS > 10	<p>Henkilöstöohjelma</p> <ul style="list-style-type: none"> • hyödynnämme osaamisen ja kyvykkyydet vaikuttavien palveluiden tuottamiseksi • johtaminen perustuu yhteisöohjautuvuuteen ja Lean-filosofiaan • edistämme yhdessä tekemisen toimintakulttuuria • mahdollistamme monimuotoiset työurat ja työn tekemisen tavat • vaikuttaminen henkilöstön <ul style="list-style-type: none"> ○ saatavuuteen: kilpailukykyinen palkka, kv rekrytoinnit (ei henkilöstövuokrausta) ○ pysyvyyteen: työkykyjohtaminen, palkitsemisen kehittäminen ○ riittävyteen: ennakoiva henkilöstösuunnittelu (resurssienhallinta, henkilöstörakenne) 	Työelämän laatu 06/2024 58 % eNPS

Taloudellisten tavoitteiden toteutuma, käyttötalousosa

Oma palvelutuotanto

OMA PALVELUTUOTANTO	Toteutuma 1-6/2024	TA 2024	Jäljellä	Toteutuma-%	Toteutuma 1-6/2023	TP 2023	Toteutuma-% 1-6/2023 vs. TP 2023	Muutos-% 1-6/2024 vs. 1-6/2023
Toimintatuotot	49 621 760	96 939 703	47 317 943	51,2%	25 062 932	104 790 970	23,9%	98,0%
Myyntituotot	6 107 041	11 700 146	5 593 106	52,2%	3 153 573	10 635 261	29,7%	93,7%
Maksutuotot	19 781 405	38 524 202	18 742 797	51,3%	21 091 950	43 016 359	49,0%	-6,2%
Tuet ja avustukset	314 252	2 010 000	1 695 748	15,6%	186 805	11 092 511	1,7%	68,2%
Muut toimintatuotot	23 419 063	44 705 355	21 286 292	52,4%	630 605	40 046 839	1,6%	3613,7%
Valmistus omaan käyttöön	970 274	3 448 492	2 478 218	28,1%	819 169	2 202 125	37,2%	18,4%
Toimintakulut	-315 788 672	-633 820 983	-318 032 311	49,8%	-260 035 549	-630 460 853	41,2%	21,4%
Henkilöstökulut	-119 315 029	-259 974 405	-140 659 376	45,9%	-109 482 207	-247 791 282	44,2%	9,0%
Palvelujen ostot	-135 599 803	-259 177 974	-123 578 171	52,3%	-113 953 237	-268 508 401	42,4%	19,0%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 879 526	-19 885 230	-10 005 704	49,7%	-9 024 868	-20 237 770	44,6%	9,5%
Avustukset	-9 662 867	-11 446 750	-1 783 883	84,4%	-7 995 743	-17 027 345	47,0%	20,9%
Muut toimintakulut	-41 331 448	-83 336 625	-42 005 177	49,6%	-19 579 494	-76 896 054	25,5%	111,1%
Toimintakate	-265 196 637	-533 432 788	-268 236 151	49,7%	-234 153 448	-523 467 758	44,7%	13,3%

TA 2024 -sarake sisältää sekä toimintatuotoissa että toimintakuluissa sisäiset vuokrat (n. 41,8 Me), joilla ei ole toimintakatevaikutusta. Nämä erät eivät ole olleet mukana alkuperäisessä talousarviokirjassa esitettyissä tuloslaskelmissa. Talousarvion sitova taso on toimintakate.

Erikoissairaanhoido

ERIKOISSAIRAANHOITO	Toteutuma 1-6/2024	TA 2024	Jäljellä	Toteutuma-%	Toteutuma 1-6/2023	TP 2023	Toteutuma-% 1-6/2023 vs. TP 2023	Muutos-% 1-6/2024 vs. 1-6/2023
Toimintatuotot	124 167	0	-124 167		7 775	10 401	74,8%	1497,0%
Myyntituotot	121 976		-121 976			210	0,0%	
Maksutuotot	2 191		-2 191		7 775	10 191	76,3%	-71,8%
Toimintakulut	-179 893 435	-274 582 900	-94 689 465	65,5%	-173 637 079	-287 763 259	60,3%	3,6%
Palvelujen ostot	-179 893 435	-274 582 900	-94 689 465	65,5%	-173 637 079	-287 763 259	60,3%	3,6%
Toimintakate	-179 769 267	-274 582 900	-94 813 633	65,5%	-173 629 304	-287 752 859	60,3%	3,5%

Pelastustoimi

PELASTUSTOIMI	Toteutuma 1-6/2024	TA 2024	Jäljellä	Toteutuma-%	Toteutuma 1-6/2023	TP 2023	Toteutuma-% 1-6/2023 vs. TP 2023	Muutos-% 1-6/2024 vs. 1-6/2023
Toimintakulut	-9 100 000	-17 640 000	-8 540 000	51,6%	-7 800 000	-16 300 000	47,9%	16,7%
Palvelujen ostot	-9 100 000	-17 640 000	-8 540 000	51,6%	-7 800 000	-16 300 000	47,9%	16,7%
Toimintakate	-9 100 000	-17 640 000	-8 540 000	51,6%	-7 800 000	-16 300 000	47,9%	16,7%

Olennaiset tapahtumat toiminnassa, taloudessa ja henkilöstössä raportointikaudella

Hyvinvointialueen johto sekä strateginen kehittäminen ja tukipalvelut -kokonaisuus

Keväällä käynnistyi yhteistoimintaneuvottelut, joiden tavoitteena oli 14 Me:n henkilöstösäästöt vuoden 2026 loppuun mennessä. Neuvottelut kohdentuivat erityisesti hallinnollista työtä tekeviin ja strateginen kehittäminen ja tukipalvelut -kokonaisuudesta irtisanottiin kymmeniä henkilöitä. Tämä edellyttää toiminnan uudelleen organisointia ja tehtävien priorisointia. Vähentynyt henkilöstö vaikuttaa mahdollisuuksiin viedä läpi kehittämishankkeita alkuperäisten suunnitelmien mukaisesti.

Hallinto- ja tukipalvelut organisoitui uudelleen ja yksikkö nimettiin demokratia ja hallintopalveluiksi 15.3.2024 alkaen. Yksikköön kuuluvat arkistonhoito, asianhallinta, hankintapalvelut, juridiset palvelut, johdon sihteeritiimi ja tietosuojatiimi ja turvallisuuspäällikkö ja tietoturvapäällikkö.

Tila- ja tukipalvelut yksikkö perustettiin uutena yksikkönä. Tila- ja tukipalvelujohtajan virka perustettiin ja uusi johtaja aloitti virassaan 15.3.2024.

Hyvinvointialueohjelman toimeenpanon tueksi perustettiin virkamiestukiryhmä, toimeenpanossa järjestäytyttiin, seurantamalli luotiin ja RRP-hankkeen kokonaisuuden osuutta hyvinvointialueohjelmaan tarkennettiin. Hyvinvointialuestrategian valmistelutyö aloitettiin kehittämis- ja tulevaisuuslautakunnan johdolla. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa vahvistava TKIO-ohjelma vuosille 2023–2035 hyväksyttiin aluevaltuustossa 7.3.2024 § 9. Keusoten vastuullisuusohjelma 2023–2030 hyväksyttiin aluevaltuustossa 7.3.2024 § 10. Hyvinvointialueen sosiaali- ja potilasasiavastaavatoiminta käynnistettiin omana toimintamana 1.1.2024. Palvelua on tuotettu alueen asukkaille potilas- ja sosiaaliasiavastaava lain (793/2023) mukaisesti. Asiakkaiden ja potilaiden

oikeuksien sekä oikeusturvan toteutumisen seurannan raportointi on vakioitu osaksi omavalvontaohjelman toteutumisen seuranta- ja raportointia.

Ikääntyneet ja vammaiset

Ikääntyneiden ja vammaisten palvelualue jakautuu kolmeen tulosalueeseen: Kotona asumista tukevat palvelut, Ikääntyneiden asumispalvelut sekä Vammaisten palvelut

Palvelualue on alkuvuoden 2024 aikana vastannut sille asetettuihin toiminnallisiin tavoitteisiin, vaikka toimintaympäristön tilanne on ollut monin tavoin haastava. Alati kiristynyt hyvinvointialueiden rahoitus ja yleinen taloudellinen tilanne, yhteistoimintaneuvottelut, ostopalveluiden sopimuskorotukset, palvelutarpeen kasvu sekä oman henkilöstön kasvaneet kustannukset, ovat asettaneet haasteita palvelualueella.

Asiakkaiden palvelutarve kasvaa keskimäärin ikääntyneiden palveluissa 5 % ja vammaisten palveluissa 2 % vuodessa. Kuluvana vuonna palvelualueella panostetaan asiakkaiden oikea-aikaiseen palveluun pääsyyn ja asiakasohjauksen uudelleen organisointiin sekä palvelujen hyvään laatuun. Ikääntyneiden ja vammaisten palvelujen kehittämistyötä on suunnattu toiminnan vakioimiseen, ydinprosessien sujuvoittamiseen sekä oikeanlaisten palvelujen tarjoamiseen sekä läpileikkaavasti virtaustehokkuuden lisäämiseen. Asiakaspalvelun laadun parantaminen on jatkuvaa ja henkilöstöresurssien optimointiin alueella on panostettu ottamalla käyttöön mm. uusia resursointityökaluja. Asiakkaiden sujuvaan hoitoon pääsyyn on vaikutettu kehittämällä asiakasohjausta ja palvelutarpeen arviointia yhdessä asiakasohjausyksikön kanssa.

Palvelualueella on seurattu tarkasti talousarvion ja käyttösuunnitelman kuten myös hyvinvointialueohjelman sisältyvän tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman toimenpiteitä, joihin kansalliset hankkeet RRP2 sekä STM-lisärahoitus nivoutuvat. Kuluvan vuoden aikana, olemme palvelualueella kehittäneet muutos- ja tasapainottamisohjelmien seuranta- ja pystyneet kytkemään toimintaa ja taloutta yhä paremmin yhteen. Valtiovarainministeriö tahollaan edellyttää hyvinvointialueita seuraamaan talouden tasapainottamisohjelmien etenemistä ja raportoimaan niistä puolivuositilain. Vaikka muutosohjelmien toimenpiteet etenevät suurelta osin suunnitelman mukaan, arvioimme palvelualueen ylittävän muutetun talousarvion toimintakatteen tänä vuonna noin 3 miljoonalla eurolla. Ylityspaineet kohdistuvat vammaispalveluihin, joissa tiukka talouskehys asettaa haasteita palvelujen toteuttamiselle etenkin kehitysvammaisten asumispalveluissa sekä omaishoidon tuessa.

Kotona asumista tukevissa palveluissa lakisääteisten tukipalvelujen järjestämistavat ja myöntämisperusteet hyväksyttiin hyvinvointialueella alkuvuodesta. Vuoden alusta kotona asumista tukeviin palveluihin siirtyi kotiutumisen tuki (ent. Arki-tiimi) terveystieteiden

palvelualueelta, jonka myötä henkilöstömäärä tulosalueella kasvoi yli talousarviovarauksen. Kotiutumisen tuen kehittämistoimenpiteillä on parannettu sairaalasta kotiutuvien asiakkaiden oikea-aikaista ikääntyneiden palveluun pääsyä sekä tuetaan kuntoutuksen avulla kotona asumista. Lisäksi uudelleen organisoidaan kotona asumista tukevien palvelujen asiakasohjaus.

Kotihoidon etähoivan määrän kehitys etenee tavoitteen mukaisesti. Kotihoidon kaikista käynneistä korvattiin etähoivakäynneillä 14 % (tavoite 15 %). Lisäksi kotihoidon asiakkaista lääkeautomaatti oli käytössä 24 %:lla (343 kpl) Perhehoitajien valmennus toteutettiin ja aktiivisia perhehoitajia on nyt 25 ja perhekoteja 18.

Kotihoidon henkilöstön saatavuus on parantunut. Omaan rekrytointiin on panostettu ja se on tuottanut tulosta, minkä myötä on voitu aloittaa ostopalvelujen vähentäminen. Lisäksi kutsurahakustannukset ovat pienentyneet. Vuokratyövoiman käytön vähentämisen suunnitelma on laadittu loppuvuodelle.

Ikääntyneiden asumispalveluissa Kuntouttavan lyhytaikaishoidon yksikössä otettiin uusi toimintamalli käyttöön 1.3.2024, jolloin yksikön nimi muutettiin Kuntoutus- ja arviointiyksiköksi. Toimintamallin tavoitteena on muuttaa kaikki 29 asiakaspaikkaa kuntoutus- ja arviointipaikoiksi vuoden 2024 aikana. Kesäkuun loppuun mennessä Kuntoutus- ja arviointipaikkoja on lisätty yksikössä kahdeksan, jolloin 22 paikkaa on saatu tähän käyttöön. Samaan aikaan säännöllistä lyhytaikaishoitoa lakisääteisten omaishoidon vapaiden mahdollistamiseksi on keskitetty. Uoma-potilassiirtojärjestelmä otettiin käyttöön 2.5.2024 alkaen.

Ikääntyneiden ympärivuorokautisissa asumispalveluissa pyritään omien asumispalveluyksikköjen käyttöasteiden pitämiseen maksimaalisella tasolla (tavoite vähintään 98 %), ostopalvelujen hallintaan puitesopimuksen hintajärjestyksen mukaisesti sekä ohjataan asiakkaita yhteisöllisen asumisen piiriin. Lisäksi jatketaan ikääntyneiden palveluketjun sujuvoittamista, minimoimalla sisäiset siirtoviiveet ja saamalla käyttöasteet tavoitteen mukaisiksi sekä lyhyt- että pitkäaikaisessa hoidossa. Omien ympärivuorokautisten asumispalveluiden käyttöaste esimerkiksi toukokuussa 2024 oli 99,35 %. Ostoasumispalveluita on käytetty puitesopimuksen hintajärjestys ja asiakkaan palvelutarve huomioiden. Palveluiden painopistettä on saatu ohjattua yhteisöllisen asumisen suuntaan. Haasteena on yhteisöllisen asumisen paikkojen yleinen saatavuus sekä asiakkaan tarpeita vastaavien paikkojen vähäisyys. Yhteisöllisen asumisen ostojen osuutta on saatu painopisteen mukaisesti vahvistettua vuoden alkuun nähden 11 paikalla.

Ympärivuorokautiseen palveluasumiseen jonotus on vaihdellut alkuvuoden aikana välillä 39–53 vrk, ollen keskimäärin 47 vrk. Jonotusajat ovat selkeästi lyhentyneet 2024 alkuvuoden aikana. Asiakasohjauksen työprosessien uudistaminen ja vahvistunut yhteistyö asiakasohjauksen ja ikääntyneiden asumisen tulosalueen kesken on vaikuttanut jonojen lyhenemiseen. Yhteisölliseen asumiseen keskimääräinen jonotusaika oli 52 vrk, vaihteluväli ollen 27–73 vrk.

Valvontalaki tuli voimaan 1.1.2024. Palvelunjärjestäjän vastuuseen kuuluu oman tuotannon valvonta sekä ostopalvelutuotannon asianmukainen hankinta ja tehdyn hankinnan seuranta ja valvonta (sopimusvalvonta). Erilaisia asiakaskohtaisia valvontakäyntejä asumispalveluissa asiakkaan hoidon laadun turvaamiseksi on tehty yhteensä 294.

Henkilöstön saatavuuden varmistamisessa hyödynnettiin vahvasti myös kansainvälistä rekrytointia. Talvella 2024 erityisesti hoiva-avustajien ammattiryhmää on lisätty 10 henkilöllä. Lisäksi henkilöstösuunnittelun optimointiin otettiin käyttöön uusi työkalu.

Vuokratyövoiman tarvetta ei ole ollut.

Ikääntyneiden asumispalvelut tulosalue osallistui alkuvuoden 2024 aikana ulkoisen laaduntunnustuksen hakemiseen.

Vammaisten palveluissa varaudutaan vuoden 2024 aikana uudistuvan vammaispalvelulain edellyttämiin muutoksiin. Uuden vammaispalvelulain aloitus on siirtynyt vuoden 2025 alkuun.

Sosiaalityöntekijöiden rekrytointi on ollut haasteellista. Rekrytointien viivästyminen ruuhkauttaa palvelujen järjestämistä.

Palveluiden järjestäjän tehtävän vahvistamiseksi on vuonna 2024 perustettu sosiaalityöhön asumisen tiimi. Vammaispalveluiden tavoitteena on kehitysvammaisten henkilöiden asumispalvelurakenteen kustannustehokas kehittäminen. Osana tätä tavoitetta on käynnistynyt STM:n lisärahoitushanke. Hankkeen tavoitteena on tuetun asumisen toimintamallien kehittäminen. Asumispalvelurakennetta on ryhdytty kehittämään tuotantotapa-analyysin pohjalta. Omaa palvelutuotantoa on vahvistettu ja saatu vähennettyä ostopalveluita.

Henkilökohtaisen avun palvelukokonaisuutta ja järjestämistapoja on kehitetty muun muassa luomalla työkalu työntajana toimimisen valmiuksien kartoittamiseksi ja vahvistettu työntajien rekrytointia ja tukea.

Vammaispalvelujen tulosalueen vuoden 2024 keskeisimpiä kilpailutuksia palvelujen hankinnoissa ovat vaikeavammaisten asumispalvelut ja päivätoiminta. Alkuvuoden 2024 aikana on tehty Vammaisten palvelujen hankinnassa kaksi palveluntuottajarekisterin sisäistä kilpailutusta, Luokka 3 asumisen tuki ja Luokka 1 henkilökohtainen apu. Kilpailutettuja takseja välittävä ohjauskeskus aloitti toimintansa maaliskuussa 2024. Uusien liikkumista tukevien palvelujen soveltamisohjeen toimeenpano on käynnistynyt ja jatkuu koko vuoden. Vammaispalvelujen kuljetussuunnittelu siirtyi uuteen konsernipalvelujen alaiseen logistiikkakeskukseen.

Aikuisten mielenterveys-, päihde- ja sosiaalipalvelut sekä lasten, nuorten ja perheiden palvelut

Aikuisten sosiaalipalvelut, sosiaalinen kuntoutus, TYP-työ, maahanmuuttajapalvelut ja nuorten jälkihuolto

Aikuissosiaalityö, sosiaalinen kuntoutus, TYP-työ (työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu), maahanmuuttajapalvelut ja nuorten aikuisten jälkihuolto muodostavat aikuisten sosiaalipalveluiden ja työhön kuntoutuksen kokonaisuuden aikuisten mielenterveys- päihde- ja sosiaalipalvelujen tulosalueella. Vastuualueella työskentelee yksi koordinoiva esihenkilö ja kahdeksan lähiesihenkilöä. Henkilöstöä on n. 125 HTV.

Sosiaalihuollon ammatillisen työn osalta aikuissosiaalityö on järjestäytynyt suunnitellusti etelä-pohjoinen-tiimeihin sekä tuki- ja sihteerityöstä vastaavaan toimistotiimiin. Aikuissosiaalityön asiakas- ja työmäärää suhteessa käytettävissä olleisiin resursseihin on tarkasteltu yhdessä asiakasohjauksen kanssa. Aikuissosiaalityöhön on ohjautunut alkuvuoden aikana enemmän uusia asiakkuuksia kuin vanhoja asiakkuuksia on pystytty päättämään. Asiakkaiden tuen tarve on vahva. Tilannetta on haastanut kevään 2024 aikana aikuissosiaalityön huomattava resurssivaje; mm. sosiaalityöntekijävakansseista on ajoittain ollut lähes 40 % täyttämättä. Tämä on aiheuttanut viivästyksiä palveluissa ja heikentynyttä palvelulaatua sekä aiheuttanut työntekijöiden kuormittumista.

Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen sekä tilapäismajoittamisen ohjeet on päivitetty. Aikuissosiaalityö on osaltaan ollut mukana luomassa yhteistyömalleja ja -prosesseja laajan yhdyspintaverkostonsa kanssa.

Keusoten maahanmuuttajapalveluissa tehdään yhteistä kehittämistyötä kuntien maahanmuuttopalveluiden ohjaus- ja neuvontapisteiden kanssa. Työn tavoitteena on rakentaa Keski-Uudellemaalle toimiva palveluverkkokokonaisuus ulkomaalaistaustaisille ja vieraskielisille kuntalaisille. TE2024-uudistukseen sisältyy kotoutumislain uudistus, johon Keusotessa kehitetty palvelumalli nojaa. Lain on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2025 alusta. Maahanmuuttopalvelut ovat olleet mukana kehittämässä avointa kohtaamispaikkaa Hyvinkään Renttoon ja toiminta alkaa syyskuussa.

1.1.2024 tuli voimaan jälkihuollon ikärajan muutos, jonka johdosta jälkihuollon ikäraja laski 23 ikävuoteen. Siirtymäaika päättyi kesäkuussa. 23–25-vuotiaiden jälkihuoltonsa päättävien nuorten palveluita on kehitetty niin, että nuorten palvelut voivat tarvittaessa jatkaa palvelutarpeen arviointiin pohjautuen sosiaalihuoltolain mukaisina palveluina tutun jälkihuollon työntekijän kanssa. Yhteistyössä aikuissosiaalityön työntekijöiden kanssa on kehitetty Keusoten nuorten aikuisten sosiaalityötä ja sosiaaliohjausta.

Aktivointisuunnitelmiin liittyvä asiakastapaamisten määrä kasvoi merkittävästi vuoden 2023 aikana, mutta on nyt vakiintunut eikä aktivointiin pääseminen ole jonoutunut sosiaalisesta kuntoutuksesta johtuen. Toimintaympäristön muutoksiin on vastattu siten,

että sosiaalisen kuntoutuksen sosiaaliohjaajat ottavat vastaan asiakkaita yli entisten kunta-alue rajojen. Sen sijaan haasteeksi on havaittu TE-palveluiden heikko mahdollisuus tarjota aktivointisuunnitelma-aikoja niitä tarvitseville. Yhteistyö TE-palvelujen kanssa jatkuu kuitenkin tiiviinä, jotta lakisääteinen velvoite aktivointisuunnitelmien laadinnasta voidaan täyttää. Koko sosiaalisen kuntoutuksen toiminto on osallistunut hyvinvointialueen säästötavoitteiden toteuttamiseen siirtämällä ostopalveluissa olevia asiakkaita omiin palveluihin, sekä vähentämällä uusien asiakkaiden ohjausta ostopalveluihin. Toimintapäiviä on vähennetty maksimissaan kolmeen.

Työkyvyn tuen tiimin toiminnan kehittämistä ja juurruttamista on tehty suunnitellusti yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa TYPin koordinoitussa palvelupolku.

Sosiaalinen kuntoutus on suunnitellusti ollut mukana "TE-palvelut 2024"-uudistuksen valmistelussa, jossa TE-palvelut on tarkoitus siirtää kuntien vastuulle vuoden 2025 aikana.

Hyvinkään kuntouttavaan työtoimintaan ei ole löytynyt sopivia tiloja, jotta sosiaalisen kuntoutuksen omaa palvelutuotantoa pystyttäisiin vahvistamaan sekä siten vähentämään ostopalveluiden käyttöä.

TYP-johtoryhmä on asettanut TYP-työlle vuodelle 2024 kolme päätavoitetta; valmistautuminen TE2024-uudistukseen, yhteistyön vahvistaminen Ohjaamojen ja muiden verkostojen kanssa sekä asiakkaan positiivisen etenemisen edistäminen TYP-palvelussa sekä siirryttäessä pois TYP-palvelusta. TE2024-uudistus (TE-palvelut siirtyvät kuntien vastuulle 1.1.2025) vaikuttaa TYP-työhön, koska osana uudistusta muutetaan lakia työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta.

Työkyvyn ja työllistymisen tuen yhteistyöllä on parannettu myös lääkäripalvelujen saatavuutta TYP-asiakkaille siten, että kevään ajan yhtenä päivänä viikossa etälääkäri on ottanut vastaan TYP-asiakkaita. Elokuussa annetaan esitys toiminnan jatkon suunnitelmista työllistymisen ja työkyvyn tuen verkoston ohjausryhmälle.

Päihde- ja mielenterveyspalvelut

Mielenterveys- päihde- ja asumispalvelut muodostavat yhden kokonaisuuden aikuisten mielenterveys- päihde- ja sosiaalipalvelujen tulosalueella. Vastuualueella työskentelee yksi koordinoiva esimies ja kuusi esimiestä. Henkilöstöä on n. 110 HTV.

Yksilö- ja ryhmämuotoisten lyhytinterventioiden (ohjattu omahoito, kognitiivinen lyhytterapia ja HOT, kognitiivisen käyttäytymisterapian suuntaus) tuotantoa on lisätty ja vakiinnutettu hoidon porrasmallia soveltaen.

FLT-hankkeen ("First Line Therapies", Tampereen yliopisto ja HUS) myötä Keusote on aloittanut yhteistyöhankkeen suunnittelun (toteutus 8/2024 alkaen) em. tahojen kanssa,

jonka puitteissa vertaillaan kolmen (nettiterapia, ohjattu omahoito, kognitiivinen lyhytterapia) lyhytterapian vaikuttavuutta masennus- ja ahdistusoireisilla potilailla. Tutkimuspotilaat ohjautuvat tutkimussairaanhoidajille Keusoten asiakasohjauksesta ja tutkimushoitajiksi HUS on rekrytoinut kaksi 50 prosentin työajalla työskentelevää Keusoten mielenterveys- ja päihdepalveluiden sairaanhoitajaa.

Terapiat etulinjaan- hankkeen päätyttyä 12/2023 mielenterveys- ja päihdepalvelut rekrytoivat ko. hankkeen terapiakoordinaattorin psykologivakanssiin ja tämä on jatkanut vaikuttavaksi tiedettyjen lyhytinterventioiden kouluttamista ja menetelmäohjausta.

Nuorten aikuisten avokuntoutuksen Nuorten Kipinän - palveluiden intensiivinen kehittäminen on jatkunut mm. siten, että he ovat saaneet kehittämistyöpanosta Kestävän kasvun -hankkeesta.

Hyvinkäällä ja Järvenpäässä sijaitsevilla terveysneuvontapisteissä on jatkettu terveysneuvonnallista ja palveluohjauksellista työtä samoin kuin HIV- ja HCV-pikatestauksia. Ostopalveluna toteutettu pyhien ja viikonloppujen korvaushoitosopimus päättyi 31.3.2024 ja tämän jälkeen viikonlopun ja arkipyhien korvaushoito on toteutettu Ridasjärven päihdehoitokeskuksessa.

Digiapurin suunnittelu- ja kehittämistyötä jatketaan ja se on jalkautumassa hyvinvointialueen asukkaille kuluvan vuoden aikana. Kyseessä on älylaitteeseen asennettava applikaatio, jolla kuntalainen voi digitaalisesti hallinnoida sote-asioitaan ja halutessaan jakaa tallentamiaan itsearviointeja ja mittauksia sote-ammattihenkilön kanssa.

Ridasjärven päihdehoitokeskuksen toiminta ja henkilöstö siirtyivät 1.1.2023 osaksi Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen toimintaa oltuaan sitä ennen 19 jäsenkunnan omistama kuntayhtymä. Mielenterveys- ja päihdeavopalvelujen kanssa hyvin alkanut yhteistyö on jatkunut ja yhteiskehittämisen myötä Ridasjärvelle avattiin nuorten aikuisten kuntoutusyhteisö Vaahtera syyskuussa 2023. Toiminnan aktiivista kehittämistä on jatkettu kuluvan vuoden aikana mm. lisäämällä DKT-taitovalmennus sen palveluvalikoimaan ja DKT-ryhmien ohjaus on käynnistynyt.

Ridasjärven toiminta on laajentunut käsittämään viikonlopun ja arkipyhien korvaushoito avohoidon asiakkaille päihdehoitokeskuksen tiloissa olemassa olevilla resursseilla 1.4.2024 alkaen. Kuljetuksessa olleista hankaluuksista huolimatta itse korvaushoidon toteutus on sujunut hyvin.

Mielenterveyskuntoutujien asumispalveluissa laskettiin asiakkaille jäävää käyttövaraa maaliskuussa ja uudelleen kesäkuussa. Käyttövara on nyt minimikäyttövara 182 euroa kuukaudessa (Asiakasmaksulaki 7 c §).

Etäosastotoiminta yhteistyössä erikoissairaanhoidon psykiatrisen yksikön kanssa otettiin käyttöön 1.2.2023 omissa asumispalveluissa ja yhdessä ostopalvelupaikassa. Ohjauksia tähän palveluun on tullut yksi kevään 2024 aikana.

Päihteitä käyttävien asumispalvelua tarvitsevien asiakkaiden määrä on kasvussa. Tarve on suurempi kuin tarjonta tällä hetkellä. Päihteet sallivan asumisyksikön suunnitelmat omana tuotantona on keskeytetty toistaiseksi taloudellisten syiden vuoksi.

Omien asumisyksiköiden täyttöastetta seurattiin säännöllisesti pyrkimyksenä saada kaikki asiakaspaikat pidettyä täynnä. Omissa asumispalveluissa ei ole päihteet sallivaa asumista tarjolla ja tämä rajoittaa päihteitä käyttävien asiakkaiden ohjautumista omiin asumispalveluihin. Asumispalveluissa olevien asiakkaiden moninaiset tuen tarpeet olivat läsnä lähityöskentelyssä päivittäin ja turvallisuuteen liittyvät asiat nousivat kevään aikana isoon rooliin.

Tähkän asumisyksikössä avattiin loppuvuoden 2023 aikana nuorille psykoosisairaille aikuisille (18–29-vuotiaille) suunnattu solu, jossa asiakaspaikat ovat olleet koko ajan täynnä. Vuoden 2024 aikana nuorten aikuisten palvelumallia kehitetään ja jalkautetaan yhteistyössä asiakkaiden kanssa.

Kotikuntoutuksen tiimin nimi muutettiin keväällä Keusoten kotiin vietäväksi asumispalveluksi, jotta palvelu erottuu toisesta samannimisestä palvelusta. Kotiin vietävä asumispalvelujen tiimi otti keväällä taloudellisten säästöjen ja ostopalvelujen vähentämisen näkökulmasta asiakkaita ammatillisesta tukihenkilöpalvelusta omaan palveluunsa.

Ostoasumispalveluissa on alkuvuodesta aloitettu kilpailutuksen valmistelu. Nykyinen hankintapäätös on voimassa 2025 alkuvuoteen, jonka jälkeen astuu voimaan uusi neljän vuoden päätös (2 v. + 1 + 1 optiot). Osto- ja myyntilaskutiimin kanssa on päivitetty prosesseja, selkiytetty tehtäväjakoa ja yhteistyötä.

Ensisuojapalvelu Hyvinkäällä lopetti toimintansa kesäkuussa 2023. Keravan Sininauhaliiton Vuorelalta ostettiin syksyllä 2023 alkaen väliaikainen ensisuojapalvelupalvelu 10 asunnottomalle toukokuun 2024 loppuun. Ensisuojapalveluita ollaan kilpailuttamassa, ja väliaikaisen ensisuojapalvelun hankintaa Sininauhalta on jatkettu vuoden 2024 loppuun.

Toukokuussa 2023 tehtiin valtuustoaloite ”Asumispäivystysyksikön” perustamisesta omana tuotantona Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle, jonka yhteydessä voisi olla päivätoimintakeskus. Asumispäivystykseen voisi hakeutua akuutissa tilanteessa asunnottomuuden vuoksi. Palvelu tarjoaisi tilapäistä majoittumista, mahdollisuuden peseytymiseen, pyykinpesuun, ateriointiin sekä tukea ja ohjausta. Tilapäisasumisen ja päihteitä sallivan asumispalvelun mahdollisuutta liittämään asumispäivystysyksikköön selvitetään myös. Alustava selvitys asumispäivystysyksiköstä eteni helmikuussa Mielan johtoryhmän kautta päätöksentekoon, josta se ei edennyt tulevaksi toiminnaksi.

Perhekeskuspalvelut

Perhekeskuspalvelujen tavoitteena on tarjota helposti saatavilla olevia ennaltaehkäiseviä ja varhaisen tuen palveluja sekä hoidollisia palveluja, joiden tuella lasten ja lapsiperheiden ongelmia saadaan ratkottua ennen niiden kärjistymistä. Monialaisilla palveluilla vaikutetaan koko perheen hyvinvointiin ja toimintakykyyn lasten ja nuorten kehitystä tukien.

Perhekeskuspalvelujen tulosalue koostuu neljästä koordinaatiokokonaisuudesta. Opiskeluhuollon kokonaisuudessa opiskeluhuollon kuraattorit ja psykologit sekä koulun tuen kuntouttavien luokkien psykiatriset sairaanhoitajat muodostavat koordinoitavan kokonaisuuden. Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelut ja kasvatusta- ja perheneuvonta- sekä neuvolapsykologipalvelut ja interventiokoordinaatio muodostavat toisen koordinoitavan kokonaisuuden. Sosiaalihuoltolain mukaiset palvelut perhesosiaalityö, perheohjaus ja ammatillinen tukihenkilötyö, lapsiperheiden kotipalvelu ja varhaisen tuen perhetyö sekä perheoikeudelliset asiat on integroitu kolmanneksi koordinoitavaksi kokonaisuudeksi. Neuvola, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto ovat koordinaatorakenteessa neljäs kokonaisuus. Tulosalueen henkilöstömäärä on n. 450 htv.

Perhekeskuspalveluista on osallistuttu edelleen Kansallisen sähköisen perhekeskuksen kehitystyöhön. Hyvinvointialueen taloustilanteen ja alijäämän kattamisvelvoitteen vuoksi ei ole kuitenkaan ollut osoittaa rahaa sähköisen perhekeskuksen käyttöönottamiseksi.

Perhekeskuspalveluissa on aloitettu kouluttautumaan tavoitteena olleeseen perhe- ja lähisuuhdeväkivallan ehkäisyyn. Lasten ja perheiden kanssa työskentelevä henkilöstö perhekeskuspalveluissa on aloittanut suorittamaan verkkokoulutuksena THL:n Barnahus – hankkeen lapsiin kohdistuvaan väkivaltaan liittyvää koulutusta.

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman kehittämistyö on jatkunut RRP2-hankkeessa (Kestävän kasvun ohjelma). Hankkeessa on kehitetty palvelujen saatavuutta, jatkuvuutta ja oikea-aikaisuutta ja edistetty toiminnan painopisteen siirtämistä ehkäisevään ja ennakoivaan työhön. Tavoitteena on lasten ja nuorten varhaisten mielenterveyspalvelujen oikea-aikainen saatavuus. Asiakkaan oikea-aikaista ohjautumista varhaisiin mielenterveyttä edistäviin-, tukeviin- ja hoidon palveluihin on askeleittain parannettu ja hoidon jatkuvuus turvaamiseen laitetaan panostuksia.

HUS yhteistyössä on jatkettu nuorten psykososiaalisten menetelmien levittämistä masennuksen hoitoon tarkoitettujen IPC:n ja IPT-N sekä ahdistuksen hoitoon tarkoitettujen CoolKids ja Ahdistuksen kognitiivinen lyhytinterventio sekä ensivaiheen tukeen tarkoitettun Pienten lasten, Lasten- ja Nuorten ohjattu omahoito -menetelmien kouluttamisella, menetelmäohjauksella ja jalkauttamisella erikseen nimetyille ammattiryhmille.

Nuorten interventionavigaattorin käyttöönotto on toteutettu maalikuun lopulla ja kaikki nuorten kanssa työskentelevät opiskeluhoitoon, koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoon sekä nuorisoyhteistyön työntekijät ovat osallistuneet navigaattorin käytön ja ensijäsennyksen koulutukseen. Lasten interventionavigaattorin kehittäminen on meneillään ja käyttöönoton suunnittelu aloitetaan yhteistyössä Terapiat etulinjan -toimintamallin toimijoiden kanssa syksyllä 2024.

Järjestöyhteistyötä järjestöavustusta saavien järjestöjen kanssa on jatkettu ja avustamisen piirissä olevia toimintoja on nivottu perhekeskuksen toimintasuunnitelmaan. Järjestöjen kanssa on sovittu pidettäväksi infoja heidän palvelutarjonnastaan sekä fyysisenä toteutuksena perhekeskus Rentton, tiloissa että etäinfoina. Lapsille, nuorille ja perheille suunnattu palveluinfo toteutettiin perhekeskus Rentolla helmikuussa.

Perhekeskuksen kohtaamispaikkatoimintaa on edelleen kehitetty RRP2 -hankkeessa kohtaamispaikkaverkostossa sovittujen vuositavoitteiden mukaisesti. Yhteiskehittämisen keskiössä kuluvana toimintavuonna olleita vanhemmuuden tuen ja varhaisen tuen yhteiskehittämistä on toteutettu pitämällä teemoittaisia palveluinfoja sekä järjestöinfoja.

Vuonna 2023 luodut lasten ja nuorten mielenterveystuen portaat on otettu käyttöön vuoden alusta lähtien. Porrasteisen mallin mukaisesti lasten ja nuorten keskivaikeiden mielenterveys- ja päihdehäiriöiden hoitoa toteutetaan perustasolla nuorisoyhteistyön ja perheneuvoloissa.

Lisäksi perheneuvolat ja nuorisoyhteistyö tarjoavat sosiaalihuoltolain mukaista kasvatus- ja perheneuvontaa. Kasvatus- ja perheneuvonnan palvelusisältöjen kehittämistyö on käynnistetty. Uusille asiakkaille tehdään palvelutarpeen arviointi ennen kasvatus- ja perheneuvonnan käynnistymistä.

Perhesosiaalityössä on vahvistettu työparityöskentelyä työajan sallimissa rajoissa ja sitä tehdään yhä tiiviimmin sosiaalityöntekijöiden ja erityissosiaaliohjaajien kesken. Etelä-Suomen Aluehallintovirasto on antanut hyvinvointialueelle vuonna 2023 huomautuksen siitä, että erityissosiaaliohjaajat eivät saa arvioida lastensuojelun tarvetta, vaan se tulee arvioida sosiaalityöntekijöiden toimesta.

Systemisen työotteen käyttöönottoa perhesosiaalityössä on jatkettu käyttöönottoa tukevan ohjausryhmän tuella.

Perheohjauksessa on vahvistettu edelleen ryhmämuotoisen, vanhemmuutta tukevan tuen toteuttamista alueellisesti peittävästi ja säännönmukaisesti esimerkiksi Nepsy-vanhempien (neuropsykiatriset häiriöt) vertaistukiryhmillä. Ryhmä kokoontui säännönmukaisesti kevätkaudella. Sovittuja vanhemmuutta tukevia vaikuttavia menetelmiä, kuten Ihmeelliset vuodet-menetelmää, on juurrutettu edelleen osaksi arkista

asiakastyötä. Ihmeelliset vuodet ryhmätoimintaa on järjestetty koko Keusoten alueen laajuisesti.

Varhaisen tuen perheohjaajien tehtäväkuva on otettu uudelleen tarkasteluun ACE-toimintamallin (Adverce childhood experience, lapsuusiän haitalliset kokemukset) toteuttamisen siirryttyä neuvolapalvelujen yhteyteen. Myös ammatillista tukihenkilötyötä on jäsennetty kevään aikana mm. ottamalla käyttöön uusi työaikamuoto ja määritelty työkalenterin intensiteettiä.

Perheoikeudelliset palvelut ovat olleet edelleen mukana vuosina 2023–2025 Kasvatus- ja perheneuvontaliiton (Kasper) saaman Stea-rahoituksen turvin toteutettavassa yhteiskehittelyhankkeessa, jossa on edistetty lapsen osallisuuden huomioimista sopimusneuvotteluissa.

Perheoikeudellisessa yksikössä toteutetaan miesten eroryhmätoimintaa. Miessakkien eroryhmä kokoontui huhtikuussa (ma 8.–29.4) Hyrylässä väistötiloissa ja touko- ja kesäkuussa (6.5.–10.6) Järvenpäässä perheoikeudellisen yksikön toimipisteessä. Eron ABC-iltojen toteuttamista on jatkettu yhteistyössä Yhden vanhemman perheiden liiton ja Miessakkien sekä Keusoten lastenvalvojien yhteistyönä. Monialainen haastavat erot - asiantuntijaryhmän suunnittelu on edennyt tavoitteen mukaisesti ja toiminta käynnistyy syksyllä. Haastavat erot -konsultointiryhmän toiminnan käynnistämisestä tiedotettiin Keunetissa kesäkuussa.

Alueellisen opiskeluhoitosuunnitelman päivittäminen on saatu päätökseen tammikuussa. Suunnitelman toimeenpano toteutetaan monialaisena yhteistyönä 13 opetuksen ja koulutuksen järjestäjän kanssa vuosina 2024–2025.

Psykologien rekrytointia on jatkettu tavoitteena 95 %:n täyttöaste vuonna 2024. Kesäkuun lopussa täyttöaste oli 79,79 %. Touko-kesäkuussa onnistuttiin rekrytoimaan viisi uutta psykologia seuraavaksi lukuvuodeksi, joten syksyllä täyttöaste jälleen paranee. Yksilökohtaisessa opiskeluhoollissa, osana oppilaiden ja opiskelijoiden mielenterveyden tukea, on koulutettu nuorten ja aikuisten kanssa työskentelevät psykologit ja kuraattorit Nuorten Navi -interventionavigaattorin tai aikuisten Terapianavigaattorin käyttöön. Ohjatun omahoidon osaamisessa tavoitellaan 100 %:n koulutusastetta. Psykososiaaliset interventiot vakiinnutetaan kevään ja syksyn aikana osaksi yksilökohtaista opiskeluhoolta.

Opiskeluhoitopalveluissa on edistetty osallisuuden teemaa seuraavasti: psykologi- ja kuraattoripalveluissa on koottu asiakastyön eettiset periaatteet sekä aloitettu päivittää ohjeistuksia verkostoyhteistyöhön ja asiakkaan osallisuutta edistäviin moniammatillisiin verkostokokouksiin.

Koulun tuen sairaanhoitajapalvelujen yhtenäistämistä tullaan jatkamaan yhteistyössä kolmen kunnan kanssa. Kuntien sivistysjohtajien ja Keusoten yhteistyörakenteessa on

vahvistettu päätös kohdentaa sairaanhoitajaresurssia jatkossakin niille kunnille, jotka siirsivät resurssit toimintaan kuntayhtymän aloittaessa toimintansa.

Neuvolasuunnitelma vuosille 2023–2025 hyväksyttiin hyvinvointialueen valtuustossa joulukuussa 2023. Neuvolassa suunnitelman tavoitteiden mukaisesti selvitetään terveystarkastuksesta poisjäävien tilannetta neljä kertaa vuodessa. Palvelujen saavutettavuutta on kehitetty järjestämällä 6 kuukauden ikäisille ryhmäneuvolatoimintaa Hyvinkäällä ja Järvenpäässä.

Neuvolan terveydenhoitajat perehtyvät aikuisten (odottavien vanhempien) ohjatun omahoidon kokonaisuuteen. Ohjatun omahoidon koulutuksessa on terveydenhoitajille järjestetty pilotti. Ensimmäinen koulutus on alkamassa syksyllä.

Asetusten mukaisten määräaikaisten terveystarkastusten ja terveystapaamisten saavutettavuutta on pyritty parantamaan toteuttamalla ryhmäterveystarkastuksia.

Infektioitauteja ja rokotekattavuutta on pyritty neuvolasuunnitelmaan kirjatun mukaisesti parantamaan Lasten tuhkarokko-vihurirokko-sikotauti (MPR) -rokotuskattavuudessa ulkoista ja sisäistä tiedottamista lisäämällä.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa on käynnistetty osallistuminen ohjatun omahoidon lasten ja nuorten kouluksiin ja malli otetaan käyttöön koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa. Kaksi psykiatrista sairaanhoitajaa on rekrytoitu toteuttamaan ACE-toimintamallia (Adverse childhood experience, lapsuusiän haitalliset kokemukset) toiminnan siirryttyä neuvolapalvelujen yhteyteen. Toiminta on aloitettu uudestaan huhtikuussa.

Asetusten mukaisten laajojen terveystarkastusten saatavuutta on pyritty parantamaan ottamalla käyttöön perhekeskuksen lääketieteellisen tukeen palveluseteli. Palvelusetelin tuottajaksi on saatu Mehiläinen Klaukkala. Toiminta alkaa elokuussa. Kohderyhmänä on tässä kohtaan valittu Mäntsälän ja Pornaisten kouluterveydenhuolto (1 lk, 5 lk 8 lk oppilaat).

Neuvola-, koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa on kuvattu kevään aikana keskeiset terveystarkastuspolut: ADHD-, ruoka- aineallergisen lapsen-, lihavan- ja ylipainoisen lapsen ja nuoren hoitopolut.

Ohjatun omahoidon koulutuksia on koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa valmiina 39 ja neuvolassa 29.

Etelä-Suomen Aluehallintovirasto on antanut Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle 27.9.2023 (ESAVI/6523/2023) huomautuksen siitä, että hyvinvointialue ei ole huolehtinut äitiys- ja lastenneuvola, koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon lakisääteisten palvelujen toteuttamisesta sekä lasten, nuorten ja perheiden tasa-arvoisen kohtelun varmistamisesta.

Aluehallintovirasto otti tuolloin asian käsiteltäväksi Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestämismääräyksiä koskevana valvonta-asiana.

Myös kevään 2024 aikana on Etelä-Suomen aluehallintovirastolle osoitettu epäkohtailmoituksia tilanteesta. Aluehallintovirasto on ottanut vireille terveydenhuollon valvonta-asiana Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestämismääräyksiä koskevat koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut koko hyvinvointialueella.

Asetuksen mukaisia määräaikaista- ja laajoja tarkastuksia ei saada nykyisin resurssein ja tehtävin toteutettua. Tilannetta vaikeuttaa edelleen se, että lasten ja nuorten terapiatarkastus astuu tällä tietoa voimaan toukokuun alusta 2025 ja tämä tulee lisäämään myös terveydenhoitajien työtä.

Lastensuojelun palvelut

Lastensuojelun sosiaalityössä asiakasmäärä on 1.1.2024 alkaen 30 lasta/sosiaalityöntekijää. Lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden virkojen määrää lisättiin kahdella vuonna 2024. Alkuvuoden 2024 aikana lain mukainen asiakasmäärä ei ole toteutunut ja huhtikuussa valtakunnallisessa valvonnassa raportoitiin asiakasmäärän ylittyneen 21 sosiaalityöntekijällä. Tammikuussa lastensuojelusta puuttui 7 sosiaalityöntekijää ja kesäkuussa vajetta oli edelleen 3 sosiaalityöntekijää. Mitoitus toteutuu vain kaikkien virkojen ollessa täytettyinä. Lastensuojelun asiakkaiden määrä on kasvanut alkuvuoden aikana 51 asiakkaalla. Asiakasmäärän kasvu tuo haasteita asiakasmäärän toteutumiseen.

Yhtenä ratkaisuna henkilöstön rekrytoinnissa lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden sitouttamiseksi nostettiin 350 €/kk vuoden alusta. Sosiaalityöntekijöiden pysyvyyteen suunnatut toimenpiteet ovat tuottaneet tulosta, ja vaihtuvuus on alkuvuoden aikana ollut vain 10 % viroista.

Tehostetussa perhetyössä on toukokuussa aloitettu intensiivisen perhetyön työmuoto vastaamaan perheiden kriisiytyneisiin tilanteisiin ja ehkäisemään kodin ulkopuolisia sijoituksia

Avohuollon sosiaalityössä on panostettu lasten vanhempien tukityön mallintamiseen yhdessä Kasper ry:n sekä Vantaa-Keravan hyvinvointialueen kanssa. Hankkeen nimi on Kokemus-kohtaamo ja Kasper ry on palkannut hankkeelle 2 projektisuunnittelijaa, joista toinen toimii Keusotessa ja toinen Vantaa-Keravan hyvinvointialueella.

Järvenpään Auerkulman sijaishuoltoyksiköiden uudisrakennus luovutettiin käyttöön toukokuussa 2024. Uusissa tiloissa on kaksi vastaanotto- ja arviointiyksikköä; Koivula ja Tammela. Auerkulman väistötilat Uudenmaantie 1 jatkavat Järvenpään Pehtoorin sijaishuoltoyksiköiden tiloina. Pehtoorissa jatkaa 7-paikkainen kuntouttavan hoidon

yksikkö Aitta erityisyksikkömitoituksella (1,3) sekä aloittaa uusi 6-paikkainen vaativan kuntoutuksen yksikkö Riihi vaativan laitoshoidon mitoituksella (1,8) heinäkuussa 2024.

Tuusulan Koivukujalla aloittaa uutena vaativan kuntoutuksen yksikkö Kottula heinäkuussa 2024. Omien lastensuojeluyksiköiden paikkamäärä kasvaa 14 paikalla.

Hyvinkään Kotirinteen sijaishuoltoyksiköiden laajennus Kotirinteen tontille Nukarinkadulla on edistynyt, kun kaavamuutos hyväksyttiin Hyvinkään kaupunginvaltuustossa syyskuussa 2023. Syksyllä 2024 käynnistetään Kotirinteen uudisrakentamisen valmistelut yhdessä tilapalveluiden ja Hyvinkään kaupungin kanssa.

Perhehoitoyksikkö Pihlajassa on otettu käyttöön uusi perhehoidon tarpeisiin suunniteltu tietojärjestelmä Oima huhtikuussa. Lastensuojelun palveluissa on tehty palveluyksikkökohtaiset digisuunnitelmat yhteistyössä ICT-palveluiden kanssa. Puheentunnistuksen työkalu on otettu käyttöön sosiaalityössä ja perheohjauksessa keväällä 2024. Puheentunnistus vapauttaa ammattihenkilöiden työaika hallinnollisesta työstä kohtaavaan asiakastyöhön.

Sijaishuoltopaikkojen valvonta toteutetaan Uudenmaan tasoisessa yhteistyössä. Sijaishuoltopaikkojen reaktiivinen valvonta on lisääntynyt, eniten epäkohtia nousee henkilöstömitoituksesta sekä rajoitustoimenpiteiden käytöstä.

Lasterin (sijaishuollon järjestämisen sähköisen ratkaisun) omistaa Keusote. Lasterin vuoden 2024 tavoitteisiin kuului ohjelmiston käyttöönoton kansallisen levittämisen edistämisen rinnalla Lasterin jatko-omistajuusneuvottelujen käynnistäminen DigiFinlandin kanssa yhteistyössä STM:n ja THL:n kanssa. DigiFinland päätti kesäkuussa, ettei Lasteri sovellu sen tuoteperheeseen, joten Lasteri jatkaa Keusoten ylläpitämänä. Käyttö jatkuu Itä-Uudellamaalla, Keski-Uudellamaalla, Satakunnassa, Varsinais-Suomessa, Pohjanmaalla ja Lounais-Suomen aluehallintovirastossa.

Terveyspalvelut ja sairaanhoito

Terveyspalvelut ja sairaanhoidon palvelualueen palvelujen asiakasmäärät kasvoivat hieman edellisen vuoden 2023 alkuvuoteen verrattuna suun terveydenhuollon palveluissa, hoitotarvikejakelussa, avokuntoutuspalveluissa ja apuvälinepalveluissa. Lääkärien ja hoitajien vastaanottopalveluissa asiakkaiden ja etäasioinnin määrä oli vertailuajankohtaa pienempi, mutta kivijalan vastaanottokäyntien määrä suurempaa. Muutos oli tavoitteen mukainen koronapandemian jälkeisen pitkäaikaissairaiden hoitovelan haltuun ottamiseksi ja heijastaa parantunutta Avopalvelujen lääkäritilanne. Sairaalapalvelujen akuuttiosastoilla ja kotisairaalassa potilasmäärät pysyivät jokseenkin ennallaan, vaikkakin epidemiakuukausina kuormitus oli ajoittain suurta.

Keusoten terveystarveluonnet yhteydenottoihin vastaaminen on parantunut. Vastaanottopalveluissa asiointi toteutuu edelleen n. 80 %: sesti puhelimitse. Yhteydenottojen viiveet ovat vähentyneet 1–6 /2023 tilanteeseen verrattuna kaikkien puhelintarveluonnet keskimääräisestä 95 tunnin vasteajasta 31 tuntiin. Mediaani laski 5,1 tunnista 2,2 tuntiin. Vastaavasti palvelulupaus hoidon tarpeen arvioinnin toteutumisesta yhteydenottoajaksi on 6 kk:n vertailujaksoilla noussut 64 %:sta 73 %:n. Vastaanottopalvelujen yleisen asiointiväylän puhelinyhteydenottoista 52 % pystyttiin ratkaisemaan ensikontaktissa ja n. 13 % hoito jatkui suoraan etäpalveluna. Loput 35 % yhteydenottoista ohjattiin fyysisen toimipisteen vastaanotolle, jossa kiireellinen hoito toteutui samana päivänä. Vastaanottopalvelujen kiireettömässä lääkärijonossa olevien määrä väheni 60 % vuoden alusta ja kesäkuussa jonolla oli n. 1200 asiakasta. Tilannetta on osaltaan helpottanut helmikuussa käyttöön otettu vastaanottopalvelujen kiireellisen hoidon palveluseteli, jonka on saanut n. 560 asiakasta. Avopalvelujen digitaalisen asiointimuotojen osuus kasvaa hitaasti. Kesällä Järvenpään sote-keskuksessa otettiin pilottikäyttöön itsemittauspiste, joka mahdollistaa eri palveluprosesseissa, esim. osana digitaalista terveystarkastusta, potilastietojen kartuttamisen itse tehtävillä elintoimintojen ja kehonkoostumuksen tutkimuksilla. Pilottivuoden seurantalotokset määrittelevät toiminnan jatkot. Vastaanottopalveluissa siirrytään loppuvuonna 2024 omatiimitoimintaan, jossa asukkaille on muodostettu hoidollista tarvetta vastaavat eri ammattilaisista koostuvat tiimit. Tiimien toiminnan suunnittelua on edistetty osana STM:n Kestävän kasvun ohjelmaa ja mukana on ollut vastaanottopalvelujen lisäksi mielenterveys- ja kuntoutuspalvelujen toimijoita. Johtotähtenä toiminnan muokkaamisessa on varmistaa potilaan hoidon jatkuvuus ja vähentää kustannuksia vähentämällä häiriökysyntää ja ohjautumista erikoissairaanhoidon palveluihin.

Hyvinkään sairaalan yhteispäivystyksen käyttö on pysynyt lähes ennallaan, vajaa 25 000 kontaktia / 6kk. Huomioitavaa on, että yhteispäivystyksen perusterveydenhuollon päivystyspotilaiden määrä väheni 3 % ja esh päivystyspotilaiden määrä kasvoi n. 5 %. Päivystyksellisten palvelujen käyttö väheni hyvinkääläisten ja lisääntyi nurmijärveläisten osalta. Tuki- ja liikuntaelinsairauksien – ja vaivojen vuoksi tapahtuvan asiointin panopisteen siirtämistä lääkäri vastaanotoilta fysioterapeuteille edistämistä jatketaan, jotta tules-oireisten päivystyksellisen palvelun käyttöä saadaan vähenemään.

Neuvola, koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon lääkäripalveluja ei ole riittävässä määrin saatu korjattua vuoden 2024 alkupuolella. Lääkäryötä on kohdistettu ennaltaehkäisevässä työssä alle 1-vuotiaiden ja raskaan olevien terveystarkastuksiin, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon huolilapsille ja nuorille sekä perheneuvolan ja nuorisoyhteisöjen asiakkaille sekä kutsuntatarkastuksiin. Muodostuneita jonoja on purettu lisätyönä ja lasten neuvoloissa tarkastusjonoa on saatu pienenemään vuoden 2023 loppuun verrattuna. Edelleen tarkastusjonossa on n. 1500 lasta. Koululaisten lääkärin terveystarkastusten palvelusetelitoimintaan on ilmoittautunut vain yksi palvelutuottaja ja toiminta käynnistyy pienimuotoisesti elokuussa.

Suun terveydenhuollon palvelujen saatavuus on heikentynyt alkuvuonna. Keväällä notkahtanut puhelinvasteaikojen lisääntyneet viiveet saatiin kesään mennessä korjaantumaan. Sen sijaan vuoden 2023 lopusta kasvanut kiireettömän terveystarkastusjonon kasvuvauhti saatiin hidastettua, mutta 4 kk:n hoitotakuun odottaneita asiakkaita oli jonossa kesän jälkeen reilu 10 000. Jonopurusta on laadittu kattava suunnitelma ja toimenpiteitä edistetään talouden mahdollistamassa raamissa. Jonon purkaminen kustantaisi 3,7 M€ eikä tähän ole kokonaisuudessaan määräraha-avarausta. Oman toiminnan tehokkuutta lisätään mm. purkamalla koronapandemia-ajalta jääneitä poikkeuskäytäntöjä. Suun terveydenhuollon palvelusetelitoimintaan on varattuna määrärahat. Palvelutuottajien ilmoittautuminen käynnistyy syyskuussa, jonka jälkeen palvelusetelin käyttöönotto alkaa.

Sairaalapalvelujen kehittäminen jatkui aktiivisena. Palliatiivisen poliklinikan toiminta siirtyi HUS:lta Keusotelle tammikuussa 2024. Palliatiivinen pkl:na muodostaa Keusoten alueellisen kotisairaalan ja akuuttiosaston palliatiivisen tiimin kanssa Keusoten palliatiivisen keskuksen. Palliatiivisen keskuksen kokonaisvaltainen toiminta on käynnistynyt hyvin ja se mahdollistaa palliatiivisen potilaan saumattoman hoitoketjun hiomisen huomioiden muut saattohoidossa olevan ihmisen ja hänen perheensä tarvitsemat sote-palvelut.

HUS:n ja Keuosten hybriditoimintana ylläpitämä psykogeriatrisen tiimin yksikkö (7 paikkaa) suljettiin HUS:n henkilöstöpulan vuoksi vuoden 2023 lopussa ja sulku jatkui alkuvuoden. Vaihtoehtoisten toimintatapojen suunnittelu kyseisen potilasryhmän hoitamiseksi etenee.

Päivystyskäytön vähentämiseksi Sairaalapalveluissa vuonna 2023 pilottitoimintana käynnistyneen Liikkuvan sairaalan toimintaa on laajennettu ja se kattaa tällä hetkellä Järvenpään, Hyvinkään ja Tuusulan alueet. Toiminta laajenee edelleen kuluvan vuoden aikana ja tulee kattamaan vuoden lopulla koko hyvinvointialueen. Liikkuva sairaala tukee ikääntyneiden säännöllisiä palveluja ja vähentää näin tarvetta lähettää iäkkäitä potilaita sairaalan päivystykseen ja vähentää ensihoidon hälytysten määrää.

Valtuusto päätti palvelujen verkostosta ja siihen liittyvistä erillisselvityksistä alkuvuonna. Valmistelut Jokelan terveysaseman toiminnan muokkaamiseksi kohti sote-yksikön toimintaa ovat käynnistyneet vaikkakin suunnitellut pintaremontti siirtyi alkusyksyyn. Samoin valmistelut Hyvinkään terveysaseman tiloista irtaantumiseen ja toiminnan siirtämiseen Hyvinkään sairaalamäen tiloihin etenee. Hyvinkääläisten virka-aikaisen kiirevastaanotto toiminnan suunnittelu etenee yhdessä Hyvinkään sairaalan yhteispäivystyksen toimijoiden ja HUS akuuttipalvelujen johdon kanssa.

Alkuvuonna kuntoutuspalvelujen saatavuutta on lisätty kasvattamalla ja monipuolistamalla ryhmämuotoista kuntoutuspalveluja sekä etäkuntoutustoimintaa. Ryhmäkuntoutuspalvelut ovat kaksinkertaistuneet edellisvuoteen nähden. Toimenpiteiden avulla mm. fysioterapiajono on pienentynyt 42 %. Kustannusten hillitsemiseksi ja

toiminnan selkiyttämiseksi kuntoutuspalvelujen ostokriteeriohjeistuksia on tarkennettu ja mm. apuvälinevalikoimaa harmonisoitu ja olemassa olevien kriteerien noudattamisen seuranta lisätty. Vuoden alkupuoliskolla on kehitetty mm. arjen toimintakykyä edistävää toimintamallia ja kaatumisen ehkäisyn toimintamallia. Kehitysvammavastaanoton lääkäripalvelujen saatavuus ja kulujen hallinta kilpailutuksen myötä on kohentunut.

Kliiniset tukipalvelut on kartoittanut laajasti palvelujen tuottamistapoja tuottavuuden ja taloudellisuuden parantamiseksi. Laadittujen arviointien perusteella on valikoitunut useita pienimuotoisempia toimenpiteitä, joita edistettiin mm. hoitotarviketoiminnassa, infektio- ja tartuntayksikön ennaltaehkäisevässä toiminnassa, farmasia-asiantuntijapalveluissa ja Keusoten haavaverkostossa. Rintasyöpäseulontojen kilpailutuksen valmistelut käynnistyivät kesän alussa ja kilpailutuksella haetaan säästöjä nykyiseen sopimukseen verrattuna.

Vuoden ensimmäisellä puoliskolla koronaviruksen esiintyvyys on ollut jatkuvaa, mutta vähäistä. Influenssan ja rs-viruksen esiintyvyys laski alkuvuodesta kevättä kohden. Päiväkodeissa esiintyi streptokokki A-ryvästyksiä. Syyhy on lisääntynyt ja alkuvuonna korostui syyhyyn liittyvä tiedottaminen ja ohjeistus. Hinkuyskätartunnat ovat lisääntyneet Euroopassa, mutta hyvinvointialueellamme tapausten määrä on ollut toistaiseksi pieni. Tartuntatautien torjunta- ja hallinnan kustannukset ovat toteutuneet varatun määrärahan raamissa.

Keusoten osastoilla ja laitostyyppisessä toiminnassa esiintyi alkuvuonna rajoittuneita laitosepidemioita, jotka hetkellisesti saattoivat vaikuttaa erikoissairaanhoidon potilasvirtaukseen. Epidemiatilanne vaikutti erityisesti vielä tammikuussa erikoissairaanhoidon siirtoviiveiden muodostumiseen. Alkuvuodesta käynnistynyt ikäihmisten kuntoutus- ja arviointiyksikön uudistettu toiminta, kotiutumisen tuen ja kotikuntoutuksen toimintojen kehittäminen sekä Kuntoutuskeskuksen liittyminen UOMA potilasohjausjärjestelmän käyttäjäksi ovat parantaneet potilasvirtausta akuuttiosastoilta jatkohoivaan ja kotiin. Keusoten siirtoviivekertymä onkin ollut maltillista edelliseen vuoteen verrattuna. Tammi-kesäkuun aikana siirtoviivepäiviä kertyi yhteensä 448 päivää (josta tammikuun osuus 82 %), kun vastaava kertymä 1–6 /2023 oli 941 päivää. Siirtoviivemaksukertymä 1–6/2024 oli 0,43 M€, kun se vuonna 2023 oli 1,19 M€.

Terveyspalvelujen henkilöstön saatavuus on parantunut. Työvoimavuokrakuluista valtaosa aiheutui hoitajien ja puheterapeuttien vuokratyövoimakustannuksista, jotka olivat n. 1,5 M€ pienemmät edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Lääkäripalvelujen saatavuus koheni alkuvuonna onnistuneiden rekrytointien myötä, toisaalta lääkäri työvoiman ostoista ei päästy irtautumaan voimassa olleiden sopimusten vuoksi. Suurin yksittäinen säästötavoite koskeekin lääkäri työvoimaostoista irtaantumista, ja se tulee realisoitumaan asteittain loppuvuotta kohden. Kokonaissäästötavoitetta 2.2 M€ ei toimintavuoden aikana tulla saavuttamaan ilman lääkäripalvelun saatavuuden tarkoituksellista heikentämistä.

Erikoissairaanhoido

Erikoissairaanhoidossa toimintakulujen kasvuvuara talousarviossa on ollut 1,5 %, mikä on Husin raportoinnin mukaan mahdollistanut parhaimmillaankin vain hoitojonojen kasvun pysäyttämisen. Kehyksen sisällä 15 Me on ohjattu hoitoon pääsyn osalta haastavimpiin yksiköihin.

Palvelutuotannon vertailukelpoinen volyymi ylitti talousarvion 4,5 %. Hoidettujen potilaiden määrä kasvoi 2,8 % ja koko Hus-tasolla siirtoviivepäivien määrä pieneni 76 % edelliseen vuoteen verrattuna. Kustannus/potilas kasvoi noin 0,2 % edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon. Toimintatuotot alittivat talousarvion noin 15 miljoonaa ja toimintakulut ylittivät talousarvion noin 22 Me. Tilikauden tulos kesäkuun lopussa on n. 6,7 Me alijäämäinen ja on 34,6 Me suunniteltua heikompi.

Tulosaluetasolla suurimmat haasteet muodostuivat Diagnostiikkakeskuksen tulojen jäämisestä talousarvion alle sekä Operatiivisten palvelujen toimintakulujen merkittävästä ylityksestä (mm. sairaanhoidolliset ostopalvelut, lääkkeet sekä hoitotarvikkeet) ja tätä kautta syntyvästä merkittävästä alijäämästä.

Tammi-kesäkuun tulos alittaa talousarvion jo 34,6 Me ja on erittäin todennäköistä, että koko vuoden tilikauden tulos tulee muodostumaan ennustettua heikommaksi käynnissä olevista talouden tasapainottamistoimenpiteistä huolimatta. Tämänhetkisen näkemyksen mukaan arvioidaan vuoden 2024 tuloksen päätyvän aiemmin ennustetun 38,6 Me sijasta jopa noin 70 Me alijäämään. Hus laatii hyvinvointialuekohtaisen tilinpäätösennusteen tammi-heinäkuun tilanteesta syyskuun alkupuolella. Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen tilinpäätösennusteessa erikoissairaanhoidon ylitykseksi on arvioitu 10,6 Me.

Husin vuoden 2025 sopeutustarve on arvioilta 140 Me. Jo tunnistettujen sopeuttamistoimien lisäksi (80–90 Me) tarvitaan vielä vähintään 50 Me säästöt kohdistuen myös henkilöstöön. Husin yhtymähallitus päätti käynnistää yhteistoimintamuutosneuvottelut uusista säästöistä 19.8.

Erikoissairaanhoidon talousarvion toiminnan tunnusluvut 2024	Toteuma 1.1.-30.6.2023	TILINPÄÄTÖS 2023	Toteuma 1.1.-30.6.2024
Hoitoa odottavat	3 310	3 714	3 972
Yli hoitotakuuajan 180 vrk odottaneet %	11,8 %	16,4 %	15,9 %
Lasten psykiatrian hoitotakuujonossa yli 90 vrk jonottaneet	2	3	5
Nuorten psykiatrian hoitotakuujonossa yli 90 vrk jonottaneet	0	3	3
Siirtoviivehoitopäivät	941	2 677	447
Siirtoviivehoitopäivän hinta €	1 250 €	1 250 €	950 €
ESH päivystyskäynnit	9 938	20 049	10 618
NordDRG-tuotteet	45 334	89 641	47 952
Keskihinta €	1 687 €	1 689 €	1 794 €
Elektiiviset lähetteet (=> ei päivystys)	31 634	61 198	32 088

Kesäkuussa Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen potilaista oli hoitoa jonottamassa yhteensä 3971, joista 15,9 % oli jonottanut yli hoitotakuuajan. Eniten jonottajia oli ortopedian erikoisalalla. HUSin suunnitellut palveluverkkomuutokset lisäisivät ortopedista leikkauskapasiteettia sekä Peijaksen että Porvoon sairaaloissa.

Lastenpsykiatrian hoitotakuujonossa oli 5 yli 90 vrk odottaneita. Nuorten psykiatrian hoitotakuujonossa oli 3 yli 90 vrk odottaneita. Tilanne on sekä lastenpsykiatrian että nuorten psykiatrian osalta heikentynyt edeltävän vuoden tasolta.

Siirtoviivepäiviä oli kesäkuussa yksi ja kumulatiivinen toteuma kesäkuussa oli 447 siirtoviivepäivää. Yhden siirtoviivepäivän hinta oli 950€. Vuonna 2023 vastaavana ajankohtana siirtoviivepäiviä oli ollut 941, siirtoviivepäivän hinta oli tuolloin 1250€.

HUSin suurimman tuoteryhmän, eli NordDRG-tuotteiden määrä kasvoi edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta 5,8 %. Ei-päivystyksellisten läheteiden määrä oli alkuvuoden aikana 32 088. Erikoissairaanhoidon päivystyskäyntien määrä on kasvanut viime vuoden vastaavasta ajankohdasta 680 käynnillä.

Pelastustoimi

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos vastaa Vantaan ja Keravan sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueiden pelastustoiminnasta, kiireellisestä ensihoitopalvelusta sekä onnettomuuksien ehkäisyyn ja omatoimiseen varautumiseen liittyvästä valvonnasta, ohjauksesta, valistuksesta, neuvonnasta ja turvallisuusviestinnästä. Lisäksi pelastuslaitos tukee alueensa kuntien varautumista ja valmiussuunnittelua, ylläpitää väestöhälytintäjärjestelmää sekä laatii ja ylläpitää väestön suojaamiseen poikkeusoloissa liittyvät suunnitelman yhteistyössä alueensa kuntien kanssa.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos toimii Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen alaisuudessa. Osavuositarkastuksen liitteenä on Vantaan ja Keravan osavuositarkastuksen pelastustoimen osuus.

Tämän hetkisen arvion mukaan pelastustoimen kustannukset toteutuvat talousarvion mukaisena.

Hankkeet

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveystieteiden hanke, Tulevaisuuden kotona asumista tukevat palvelut iäkkäille -hanke sekä Asunnottomuutta vähentävien sotepalvelujen kehittämishanke Nestori päättyivät vuoden 2023 lopussa ja niiden loppuraportoinnit ja viimeiset maksatushakemukset on valmisteltu.

Vuoden 2023 alusta alkaneelle EU:n kertaluontoisen elpymisvälineen rahoittamalle Suomen Kestävän kasvun ohjelman toisen vaiheen hankkeelle, eli tutummin RRP2-hankkeelle, on myönnetty rahoitusta 11,2 miljoonaa euroa. Keski-Uudenmaan hankkeen päätavoite on vaikuttavuusperusteisen järjestämisen ja palvelutuotannon ohjaamisen kehittäminen. RRP2-hanketta toteutetaan 16 työpaketissa ja sen toteutusaika on vuoden 2025 loppuun asti. RRP2-hankkeen tavoitteet ja toiminnot linkittyvät tiiviisti hyvinvointialueen strategiaan ja hyvinvointialueohjelman toimeenpanoon.

Lisäksi Kestävän kasvun ohjelman rahoituksella on käynnissä HUS:n hallinnoima SOTEPALA-tutkimushanke (Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden kohdentuminen kouluikäisillä lapsilla), jossa Keusote on osatoteuttajana (RRP3-rahoitus), Terapiat

etulinjaan- tutkimushanke sekä Tarmoa-alustan pilotointi osana RRP2-hanketta, johon on saatu lisärahoitusta RRP4-rahoituksesta.

Muita käynnissä olevia hankkeita ovat maahanmuuttajien palveluja kehittävä Aktiivinen toimijuus -hanke, jota hallinnoi THL ja jossa Keusote on osatoteuttajana; Kuntoutuksen työnjakopilotti; Mielekäs tulevaisuus -kokeiluhanke; sekä VTR-rahoitettu OVAT-tutkimus (Asiakas- ja potilasturvallisuus, osallisuus ja kommunikaatio haavoittuvien asukasryhmien hoidon ja palvelun toteuttamisessa hyvinvointialueella: esimerkkinä lääkehoito).

Pääsääntöisesti kaikki ulkoisesti rahoitetut hankkeet ovat edenneet hankesuunnitelmien mukaisesti ja niistä raportoidaan säännöllisesti rahoittajille.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuma, tuloslaskelmaosa

KESKI-UUDENMAAN HYVINVOINTIALUE	Toteutuma 1-6/2024	TA 2024	Jäljellä	Toteutuma-%	Toteutuma 1-6/2023	TP 2023	Toteutuma-% 1-6/2023 vs. TP 2023	Muutos-% 1-6/2024 vs. 1-6/2023
Toimintatuotot	49 797 178	96 939 703	47 142 525	51,4 %	25 070 707	104 801 371	23,9 %	98,6 %
Myyntituotot	6 280 267	11 700 146	5 419 879	53,7 %	3 153 573	10 635 471	29,7 %	99,1 %
Maksutuotot	19 783 596	38 524 202	18 740 606	51,4 %	21 099 725	43 026 549	49,0 %	-6,2 %
Tuet ja avustukset	314 252	2 010 000	1 695 748	15,6 %	186 805	11 092 511	1,7 %	68,2 %
Muut toimintatuotot	23 419 063	44 705 355	21 286 292	52,4 %	630 605	40 046 839	1,6 %	3613,7 %
Valmistus omaan käyttöön	970 274	3 448 492	2 478 218	28,1 %	819 169	2 202 125	37,2 %	18,4 %
Toimintakulut	-504 782 107	-926 043 883	-421 261 776	54,5 %	-441 472 628	-934 524 112	47,2 %	14,3 %
Henkilöstökulut	-119 315 029	-259 974 405	-140 659 376	45,9 %	-109 482 207	-247 791 282	44,2 %	9,0 %
Palvelujen ostot	-324 593 238	-551 400 874	-226 807 636	58,9 %	-295 390 316	-572 571 660	51,6 %	9,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 879 526	-19 885 230	-10 005 704	49,7 %	-9 024 868	-20 237 770	44,6 %	9,5 %
Avustukset	-9 662 867	-11 446 750	-1 783 883	84,4 %	-7 995 743	-17 027 345	47,0 %	20,9 %
Muut toimintakulut	-41 331 448	-83 336 625	-42 005 177	49,6 %	-19 579 494	-76 896 054	25,5 %	111,1 %
Toimintakate	-454 014 654	-825 655 688	-371 641 034	55,0 %	-415 582 752	-827 520 617	50,2 %	9,2 %
Valtion rahoitus	398 995 406	797 937 119	398 941 713	50,0 %	374 577 124	764 699 826	49,0 %	6,5 %
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)	8 995	-160 000	-168 995	-5,6 %	-31 458	-178 799	17,6 %	-128,6 %
Korkotuotot	135 282	13 000	-122 282	1040,6 %	1 772	12 827	13,8 %	7534,4 %
Muut rahoitustuotot	30 986	44 000	13 014	70,4 %	3 194	22 887	14,0 %	870,2 %
Korkokulut	-139 928	-160 000	-20 072	87,5 %	-2	-152 681	0,0 %	6727205,3 %
Muut rahoituskulut	-17 344	-57 000	-39 656	30,4 %	-36 422	-61 832	58,9 %	-52,4 %
Vuosikate	-55 010 253	-27 878 569	27 131 683	197,3 %	-41 037 086	-62 999 589	65,1 %	34,1 %
Poistot ja arvonalentumiset	-844 633	-4 600 000	-3 755 367	18,4 %	-1 847 262	-3 630 001	50,9 %	-54,3 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-844 633	-4 600 000	-3 755 367	18,4 %	-1 847 262	-3 598 001	51,3 %	-54,3 %
Arvonalentumiset						-32 000	0,0 %	
Tilikauden tulos	-55 854 886	-32 478 569	23 376 316	172,0 %	-42 884 348	-66 629 590	64,4 %	30,2 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-55 854 886	-32 478 569	23 376 316	172,0 %	-42 884 348	-66 629 590	64,4 %	30,2 %

TA 2024 -sarake sisältää sekä toimintatuotoissa että toimintakuluissa sisäiset vuokrat (n. 41,8 Me), joilla ei ole toimintakatevaikutusta. Nämä erät eivät ole olleet mukana alkuperäisessä talousarviokirjassa esitetystä tuloslaskelmasta. Talousarvion sitova taso on toimintakate.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuma, investointiosa

INVESTOINTIOSA	Toteutuma 1-6/2024	TA 2024	Jäljellä	Toteutuma-%
Investoinnit yhteensä	3 857 653	10 570 000	6 712 347	36,5 %
Tietokoneohjelmistot	2 186 512			
Muut aineettomat hyödykkeet	1 671 141			

Hyvinvointialueelle ei myönnetty lainanottovaltuutta vuodelle 2024, joten hyvinvointialue ei lähtökohtaisesti voi toteuttaa uusia investointeja vuonna 2024. Aluehallitus päätti kuitenkin 31.10.2023 § 274 hyväksyä, että Keski-Uudenmaan hyvinvointialue hakee korotusta vuoden 2024 lainanottovaltuuteen. Lainanottovaltuusneuvottelujen jälkeen valtioneuvosto päätti 15.2.2024 muuttaa hyvinvointialueen vuoden 2024 lainanottovaltuutta. Päätös oli ehdollinen ja edellytti tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman laatimista huhtikuun 2024 loppuun mennessä.

Lainanottovaltuutta haettiin pääasiassa investointeja vastaavien sopimusten eli pitkäaikaisten vuokrasopimusten mahdollistamiseksi. Lainanottovaltuutta myönnettiin myös uusille välttämättömille ict-investoinneille n. 0,7 Me sekä Keusoten kuntoutuskeskuksen Kiljavan korvaavien tilojen suunnitteluun. Em. ict-investoinnit sisältyvät vuoden 2024 talousarvion investointiosan kokonaissummaan.

Ensimmäisen puolen vuoden aikana investointien toteutuma on ollut n. 3,9 Me, josta tietokoneohjelmistoinvestoinnit n. 2,2 Me ja muut aineettomat hyödykkeet n. 1,7 Me. Ohjelmistohankkeista euromääräisesti suurimmat ovat olleet tietojohdamisen projektit (0,5 Me), sähköisen asioinnin kehittäminen (0,3 Me), asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöönoton loppuunsaattaminen (0,3 Me), hoitajakutsu- ja henkilöturvajärjestelmän laajennukset (0,3 Me), käyttövaltuushallinnan automatisointi (0,2 Me), asiakas- ja potilastietojärjestelmien jatkokehittäminen (0,1 Me) sekä omaishoidon maksuprosessin yhtenäistäminen (0,1 Me).

Muista aineettomista hyödykkeistä euromääräisesti suurimmat hankkeet ovat olleet vanhojen asiakas- ja potilastietojärjestelmien arkistointi ja alasajo (0,7 Me), palveluhallinnan kehittäminen (0,4 Me), kokonaisarkkitehtuurin kehittäminen (0,1 Me) sekä hankintatoimen kehittäminen (0,1 Me).

ICT-investoinnit toteutunevat talousarviota pienempinä, koska tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman seurauksena käytyjen yt-neuvotteluiden seurauksena tietohallinnon henkilöstöresurssi on pienentynyt eikä kehittämistä voida näin ollen toteuttaa alun perin suunnitellussa laajuudessa.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuma, rahoitusosa

RAHOITUSOSA	Toteutuma 1-6/2024	TA 2024	Toteutuma-%
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	-55 010 253	-27 878 569	197,3 %
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-3 857 653	-10 570 000	36,5 %
Toiminnan ja investointien rahavirta	-58 867 906	-38 448 569	153,1 %
Rahoituksen rahavirta			
Lainakannan muutokset	-42 500 000	-20 421 000	208,1 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+)		10 570 000	0,0 %
Pitkäaikaisten lainojen vähennys (-)		-991 000	0,0 %
Lyhytaikaisten lainojen muutos (-/+)	-42 500 000	-30 000 000	141,7 %
Oman pääoman muutokset			
Muut maksuvalmiuden muutokset	96 911 723		
Rahoituksen rahavirta	54 411 723	-20 421 000	-266,4 %
Rahavarojen muutos, vaikutus maksuvalmiuteen	-4 456 183	-58 869 569	7,6 %
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 31.12. (30.6.)	11 850 458	11 283 169	105,0 %
Rahavarat 1.1.	16 306 641	70 152 738	23,2 %

Vuoden 2024 talousarviossa lähtökohtana oli, että investoinnit rahoitetaan pitkäaikaisella lainalla. Hyvinvointialue ei ole kuitenkaan ottanut pitkäaikaisista lainaa. Lyhytaikaista lainaa, hyvinvointialuetodistuksia, on otettu maksuvalmiuden turvaamiseksi. Kesäkuun 2024 lopussa lyhytaikaista lainaa oli 5 Me.

LIITE 1. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen osavuositarkastuksen pelastustoimen osio

Keski-Uudenmaan
pelastuslaitos

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Vanda och Kervo välfärdsområde

Talouden toteuma ja ennuste 2024

KESKI-UUDENMAAN PELASTUSLAITOS (1 000 €)	Tilinpäätös 2023	* Muutettu talousarvio 2024	Ennuste 2024	Ero (€) TA vs. ENN	Ero (%) TA vs. ENN	Tot 1-6/2023	Tot 1-6/2024	Ero (€) 23 vs. 24	Ero (%) 23 vs. 24	Toteuma %	Laskennal budjetti-%
TOIMINTATUOTOT	31 737	34 787	34 837	50	0,1 %	13 591	14 830	1 238	9,1 %	42,6 %	42,2 %
TOIMINTAKULUT	-46 536	-53 536	-53 336	200	-0,4 %	-22 424	-23 173	-749	3,3 %	43,3 %	47,8 %
HENKILÖSTÖKULUT	-33 417	-36 369	-36 369	0	0,0 %	-15 884	-15 988	-104	0,7 %	44,0 %	44,6 %
ASIAKASPALVELUJEN OSTOT	0	0	0	0		0	-	-			
MUIDEN PALVELUJEN OSTOT	-2 452	-4 643	-4 643	0	0,0 %	-1 098	-1 477	-379	34,5 %	31,8 %	49,1 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-2 718	-3 900	-3 700	200	-5,1 %	-1 313	-1 343	-29	2,2 %	34,4 %	49,1 %
AVUSTUKSET	-687	0	0	0		-526	-551	-25	4,7 %		48,6 %
VUOKRAKULUT	-7 272	-8 353	-8 353	0	0,0 %	-3 567	-3 807	-240	6,7 %	45,6 %	48,0 %
MUUT KULUT	11	-270	-270	0	0,0 %	-35	-8	28	-78,7 %	2,8 %	48,0 %
TOIMINTAKATE	-14 799	-18 749	-18 499	250	-1,3 %	-8 833	-8 344	489	-5,5 %	44,5 %	48,5 %

Toimintatuotot

- Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Toimintamenojen ennustetaan alittavan talousarvion 0,2 M€:lla.

- Henkilöstömenojen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti, eikä pelastuslaitoksella ole työvoiman vuokrausta.
- Asiakaspalvelujen ostoja ei ole pelastuslaitoksella.
- Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavariin on ennustettu säästöä 0,2 M€.
- Avustuksiin kirjautuneet menot oikaistaan muiden palveluiden ostoihin, jonne ne on budjetoitu.
- Toimintamenojen toteuma ei sisällä vyörytyksiä, eikä poistoja.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Vanda och Kervo välfärdsområde

* Talousarviomuutokset: Aluevaltuusto 10.6.2024 §39,
HVA johtajan viranhaltijapäätös 15.8.2024

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos vastaa Vantaan ja Keravan sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueiden pelastustoiminnasta, kiireellisestä ensihoitopalvelusta sekä onnettomuuksien ehkäisyyn ja omatoimiseen varautumiseen liittyvistä palveluista. Lisäksi pelastuslaitos tukee alueensa kuntien varautumista ja valmiussuunnittelua, ylläpitää väestöhälytysjärjestelmää sekä laatii ja ylläpitää väestön suojaamiseen poikkeusoloissa liittyvät suunnitelmat yhteistyössä alueensa kuntien kanssa. Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen organisaatioon kuuluu myös Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen turvallisuus- ja varautumisyksikkö. Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen ydinpalvelut ovat onnettomuuksien ehkäisy, pelastustoiminta sekä ensihoito.

Toimialan palvelukyky 1–6/2024

- Pelastustoiminnan toimintavalmiusajoissa oli alueellisesti puutteita.
 - Toimintavalmiusajan mediaani oli alkuvuoden osalta 7:10 (mm:ss) ja ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaikatavoitteen täytyminen I riskiluokan ruuduissa kiireellisissä tehtävissä oli 31,6 %, jotka jäävät valtakunnallisesti asetetuista tavoitteista (6:00 ja 50 %). Toisella vuosineljänneksellä toimintavalmius oli samalla tasolla kuin vuotta aiemmin (35,6 % - 35,7 %).
- Ensihoidon tavoittamisviiveessä jäätin HUSin asettamasta tavoitteesta VAKEn alueella hiukan Keusoten aluetta enemmän.
 - VAKE-alueella ensihoitoyksiköiden 90 %:n tavoittamisviive oli A-kiireellisyysluokan tehtävissä 11:44 (mm:ss) ja B-kiireellisyysluokan tehtävissä 12:23 (mm:ss).
 - KEU-alueella (lukuissa mukana 4 HUSin yksikköä) ensihoitoyksiköiden 90 %:n tavoittamisviive oli A-kiireellisyysluokan tehtävissä 11:16 (mm:ss) ja B-kiireellisyysluokan tehtävissä 10:35 (mm:ss).
- Pelastustoiminnan ja ensihoidon toimintavalmiusaikojen alueelliset haasteet ovat tiedossa, ja niihin osaltaan vastataan pidempiaikaisen (2022–2027) suunnitelman mukaisesti perustamalla neljä uutta valmiusasemaa.
- Onnettomuuksien ehkäisyn palvelukyky oli tyydyttävällä tasolla, määrällisiin tavoitteisiin ei päästy, mutta suunta on positiivinen.
 - Määräaikaisten palotarkastusten A1-A6 tarkastusprosentti oli 35,1 % (705 kpl).
 - Turvallisuuskoulutuksia oli lukumääräisesti 314, suunnilleen saman verran kuin vuosina 2021-2023.
 - Yhteensä kaikkia valvontatoimenpiteitä tehtiin ensimmäisellä vuosipuoliskolla määrällisesti miltein saman verran kuin vuotta aiemmin (3052 - 3178).
 - Asiantuntijapalveluita (rakentamisen ohjauksen palveluja sekä erityyppisiä lausuntoja) on pystytty tuottamaan, mutta resurssivaje on aiheuttanut palveluissa viivettä. Maankäytön ohjaustoimintaa on supistettu.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Vanda och Kervo välfärdsområde

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos

Henkilöstötilanne 30.6.2024	Arvo	Lisätietoja
Henkilöstömäärä • Vakinainen • Määräaikainen	575 455 120	Tilanne 30.6.2024
Lähtövaihtuvuus	3,33 %	Kumuloituva tammi-kesäkuu 2024, vakituisen henkilöstön lähtövaihtuvuus
Hakuja avattu	15	Ajalla 1.1.-30.6.2024 (Luku kertoo paljonko rekrytointiprojekteja eli työpaikkailmoituksia on avattu ko. ajanjaksolla)
Hakemuksia yhteensä	255	Ajalla 1.1.-30.6.2024 (Luku kertoo paljonko hakemuksia on tullut kyseisellä ajanjaksolla avattuihin hakuihin raportointipäivään mennessä)
Terveysperusteiset sairauspoissaolopäivät yhteensä	4756	Sairauspoissaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä yhteensä ajanjaksolta 1.1.-30.6.2024
Sairauspoissaolot / työntekijä	6,84	Kumuloituva tammi-kesäkuu 2024
Sairauspoissaolokustannukset €	1,76 M€	Kokonaiskustannus kaikista sairauspoissaoloista 1.1.-30.6.2024
Suuren työeläkeriskin kustannukset €	0,47 M€	Kokonaiskustannus pitkistä poissaoloista (yli 90 päivää ->) 1.1.-30.6.2024
Pulssi – Suosittelevuus %	51 %	Vastausaika 27.5.2024 - 9.6.2024, 51% toimialan työntekijöistä vastasi kyselyyn
Pulssi – Tyytyväisyys johtamiseen %	65 %	Vastausaika 27.5.2024 - 9.6.2024, 51% toimialan työntekijöistä vastasi kyselyyn

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Vanda och Kervo välfärdsområde

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos

- **Henkilöstötilanteen kehitysuunta (verrattuna OVK1 tilanteeseen):** Henkilöstömäärä on reilusti noussut (+31). Eniten nousua on ollut määräaikaisten palvelussuhteiden määrässä (+30). Vakanaisten palvelussuhteiden lukumäärä on myös hieman noussut (+2), samoin koululainen-palvelussuhteissa olevien määrä (+1). Sijaisten palvelussuhteiden lukumäärä on sen sijaan hieman laskenut (-2), ja työllistettyjen ja oppisopimussuhteisten määrä on pysynyt samana.
- **Lähtövaihtuvuus (1-6/2024):** Kuukausittainen lähtövaihtuvuus on vaihdellut 0,22% ja 1,33% välillä. Suurinta kuukausittainen vaihtuvuus on ollut huhtikuussa. Kumulatiivinen lähtövaihtuvuus on toimialalla yleisesti ottaen hyvin matala. Palvelualueittaisessa tarkastelussa huomataan, että kumulatiivinen lähtövaihtuvuus on ollut ensihoitopalveluiden puolella suurempaa kuin pelastustoimen palveluissa tai VAKELLE tuotettavissa palveluissa. Tehtävänimikkeittäin tarkasteltaessa lähtövaihtuvuus on toimialalla ollut suurinta palomiehissä ja ensihoitajissa.
- **Henkilöstön saatavuus (1-6/2024):** Hakuja on ollut jokseenkin sama määrä kuin samalla ajanjaksolla vuonna 2023, mutta hakemusten ja valittujen määrä pienempi. Tämä selittyy osin sillä, että ensihoidon kesätyöhaku vuodelle 2024 avattiin joulukuun 2023 puolella: luvut eivät raportoidu tälle vuodelle, vaan edellisen vuoden loppuun. Erityisesti asiantuntijarekrytoinneissa hakemismäärät ovat ylittäneet reilusti toimialan keskimääräisen hakemismäärän/haku. Tehtävänimikkeissä ensihoitomestari, paloinsinööri, palopäällikkö, palomestari ja palo esimies hakemismäärät ovat jääneet keskiarvon alle, jopa alle kymmeneen hakemukseen.
- **Työkykytilanne:** Sairauspoissaolojen määrä on vähentynyt huomattavasti viime vuoden ensimmäiseen puolikkaaseen verrattuna. Myös sairauspoissaolokustannukset ovat tämän vuoden ensimmäisen puolen vuoden aikana olleet selvästi pienemmät kuin viime vuonna samalla aikavälillä. Sairauspoissaolopäiviä on ollut tämän vuoden toisella kvartaalilla jonkin verran vähemmän kuin ensimmäisellä. Kuukausittaisessa tarkastelussa sairauspoissaolopäiviä on ollut eniten helmikuussa.
- **Pulssikysely (5-6/2024):** Edelliseen Pulssi-kierrokseen verrattuna sekä suositus-% että tyytyväisyys johtamiseen ovat parantuneet tarkasteltaessa pelastuslaitoksen yhteistuloksia. Samoin on tapahtunut myös muidenkin Pulssi-kysymysten osalta. Pitkällä aikavälillä tarkasteltuna pelastuslaitoksen yhteistuloksissa näkyy pientä taittumista ylöspäin aiempiin Pulssi-kierroksiin verrattuna – vielä tulostasoa ei kuitenkaan ole noussut yli ensimmäisen Pulssi-kierroksen (6/2023) tulosten, mutta hyvin lähellä tätä tasoa jo ollaan. Vahvuuksiksi tässä 5-6/2024 Pulssi-kierroksessa on noussut luottamus henkilöstöön (71 %) ja yksikön johtaminen on hyvää (65 %). Kehittämiskohteeksi on noussut, että omaa työpaikkaa suositeltaisiin tuttaville (51 %) ja että työssä voitaisiin hyvin (56 %). Pulssikyselyn vastausprosentti on pelastuslaitoksessa pitkällä aikavälillä tarkasteltuna edelleen jonkin verran noususuunnassa, mutta haasteena on edelleen melko pieni vastausmäärä. (Kyselyn vastausaika 27.5.-9.6.2024, vastausprosentti 51 %)

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Vanda och Kervo välfärdsområde

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos

Toimialan henkilöstötilanne 1-6/2024

Onnettomuuksien ehkäisy:

- Henkilöstöresursseissa on ollut alkuvuoden aikana vajetta ja uuden henkilöstön rekrytointi ja perehdytys vaatii edelleen merkittävää työpanosta.

Pelastustoiminta:

- Henkilöstön saatavuus on pelastustoiminnassa asettanut haasteita koko alkuvuoden ajan. Vakinaiset virat on saatu täytettyä, mutta sijaisten osalta on haasteita saatavuudessa.
- Tiukassa taloudellisessa tilanteessa auki olevien paikkojen avaamista on jouduttu viivästyttämään. Tällä hetkellä on täyttämättä 12 palomiehen virkaa.

Ensihoito:

- Toisen osavuoden lopussa ensihoidon operatiivisissa tehtävissä työskenteli 166 henkilöä.
- Kevään rekrytoinneista saimme 28 määräaikaista touko-syyskuulle. Hakemuksia tuli 145 kpl.
- Ensihoidon hallinnon alkuvuoden henkilöväjeet saatu täytettyä. Uusien ensihoitoesihenkilöiden perehdytykset on kevään aikana saatu päätökseen ja kesälomakaudella ei ole ollut resurssivajetta esihenkilöissä.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Vanda och Kervo välfärdsområde

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos

Toimialan tekemä ja käynnistämä kehittämistyö

- Pelastustoiminnan ja ensihoidon toimintavalmiusaikojen alueelliset haasteet ovat tiedossa, ja niihin osaltaan vastataan pidempiaikaisen (2022–2027) suunnitelman mukaisesti perustamalla neljä uutta valmiusasemaa.
 - Tikkurilan valmiusaseman rakentaminen on edennyt suunnitelmien mukaan, asema otetaan käyttöön lokakuussa 2024.
 - Hakunilan valmiusaseman sai rakennusluvan 3/2024, mutta tielinjauksen loiventaminen vienee odotettua pidemmän ajan
 - Hakunila rakennetaan viimeisenä.
 - Toisena valmiusasemana rakennetaan Korso, jonka rakennusluvan valmistelu on aloitettu.
 - HALI-liikennevalo-ohjausjärjestelmän rakentaminen jatkuu Vantaalla.
 - Myös alueen muut kunnat ovat ilmoittaneet osallistuvansa yhteiseen HALI-selvityksen tekemiseen ELYn/Fintraffican kanssa.
- Yhteistyössä HUS:n kanssa pyritään varmistamaan ensihoidon riittävä palvelukyky huomioiden ensihoitoyksiköiden toimintavalmiusajat ja kuormitusasteet. Yksiköiden kuukausittaisista kuormitusasteista on seurattu sekä henkilökohtaisen kuormitusasteen seurantaa on toteutettu kymmenen ensihoidossa työskentelevän osalta.
 - Yhdessä strategisen kehittämisen yksikön kanssa kehitetään tiedolla johtamisen välineitä ja raportointipohjia. Tavoitteena ajantasainen ja automaattinen seurantajärjestelmä.
- Työhyvinvoinnin parantamiseksi on työstetty työntekijäkokemus paremmaksi -toimenpidesuunnitelma vuodelle 2024. Taustana on hyvinvointi- ja Pulssikyselyt sekä TTL:n kanssa tehty työhyvinvointisuunnitelma 2021-, joista nousseet pääteemat ovat: johtaminen ja viestintä, työntekijöiden jaksaminen ja kehittyminen sekä työntekijöiden osallistaminen ja kuuleminen.
- Onnettomuuksien ehkäisyn toiminnoissa on panostettu työhyvinvointiin, ja se näkyy jo nyt tuloksissa, mutta vaatii jatkossakin panostusta.
- Osaamisen kehittämisen nykytilaa on kartoitettu alkuvuoden aikana. Tavoitteena on vuoden 2024 aikana luoda selkeämmät prosessit osaamisen kehittämistarpeiden tunnistamiseksi.

Toimialan käynnistämät tuottavuutta ja kustannusvaikuttavuutta parantavat toimenpiteet

- Investointien rahoituksen ja ajoituksen tarkempi suunnittelu sekä hankintojen tarkempi organisointi.
- Yhteistyötä työterveyshuollon kanssa on tiivistetty, tavoitteena sairauspoissaolojen vähentäminen. Ensimmäisen kvartaalin aikana valmistui työterveyshuollon toimintasuunnitelma. Työkykyneuvotteluja on käyty tiiviisti ja niiden kautta tehty työhönpaluusuunnitelmia.
- Kehitetään jo aiemmin keskitettyä työvuorosuunnittelua entistä tehokkaammaksi.

Talousarvion seurantamittarit Keski-Uudenmaan pelastuslaitos

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen talousarvion toiminnan tunnusluvut 2024

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos	TP 2023	TA 2024	TOTEUMA 1-3/2024	TOTEUMA 1-6/2024	ENNUSTE 2024
Pelastustoiminta: Ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaikatavoitteen toteutusprosentti riskiluokan I kiireellisissä tehtävissä	34,4 %	50 %	27,5 %	31,6 %	35 %
Onnettomuuksien ehkäisy: Määräaikaisen valvonnan toteutusprosentti	72,1 %	100 %	7,8 %	35,1 %	80 %
Ensihoito - VaKe-alue: Tavoittamisviive ydintaajama-alueella 90 %:ssa A-kiireellisyysluokan tehtävistä on 9 min ja B-kiireellisyysluokan tehtävistä 10 min	A: 11:14 B: 12:24	A: 09:00** B: 10:00**	A: 12:16 B: 12:56	A: 11:44 B: 12:23	A: 11:14 B: 12:24
Ensihoito - KEU-alue*: Tavoittamisviive ydintaajama-alueella 90 %:ssa A-kiireellisyysluokan tehtävistä on 9 min ja B-kiireellisyysluokan tehtävistä 10 min	A: 09:25 B: 10:52	A: 09:00** B: 10:00**	A: 11:07 B: 11:08	A: 11:16 B: 10:35	A: 09:25 B: 10:52
*KEU:n ensihoidon tavoittamisviiveessä mukana myös HUS:n yksiköt (4 yksikköä)					
** Tavoittamisviiveen tavoiteaika 90 % A- ja B-kiireellisyysluokan tehtäviä					

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Vanda och Kervo välfärdsområde

Talouden toteuma ja ennuste 2024

Pelastustoimen palvelut (1 000 €)	Tilinpäätös 2023	* Muutettu talousarvio 2024	Ennuste 2024	Ero (€) TA vs. ENN	Ero (%) TA vs. ENN	Tot 1-6/2023	Tot 1-6/2024	Ero (€) 23 vs. 24	Ero (%) 23 vs. 24	Toteuma %	Laskennal budjetti-%
TOIMINTATUOTOT	16 781	18 658	18 658	0	0,0 %	8 089	8 060	-30	-0,4 %	43,2 %	42,2 %
TOIMINTAKULUT	-31 292	-36 242	-36 042	200	-0,6 %	-15 883	-16 109	-226	1,4 %	44,4 %	47,8 %
HENKILÖSTÖKULUT	-21 721	-23 439	-23 439	0	0,0 %	-10 795	-10 650	145	-1,3 %	45,4 %	44,6 %
ASIAKASPALVELUJEN OSTOT	0	0	0	0		0	0	0			
MUIDEN PALVELUJEN OSTOT	-2 131	-3 955	-3 955	0	0,0 %	-921	-1 213	-292	31,7 %	30,7 %	49,1 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-2 006	-2 706	-2 506	200	-7,4 %	-902	-997	-95	10,5 %	36,8 %	49,1 %
AVUSTUKSET	-687	0	0	0		-526	-551	-25	4,7 %		48,6 %
VUOKRAKULUT	-4 747	-5 872	-5 872	0	0,0 %	-2 739	-2 691	47	-1,7 %	45,8 %	48,0 %
MUUT KULUT	-	-270	-270	0	0,0 %	-	-7	-7	69532,8 %	2,6 %	48,0 %
TOIMINTAKATE	-14 511	-17 585	-17 385	200	-1,1 %	-7 794	-8 050	-256	3,3 %	45,8 %	48,5 %

Toimintatuotot

- Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Toimintamenot

- **Toimintamenojen** ennustetaan toteutuvan melkein talousarvion mukaisesti. Säästöä ennustettu 200 t€.
- **Henkilöstömenojen** ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.
- **Asiakaspalvelujen ostoja** ei ole pelastuslaitoksella.
- **Muiden palvelujen ostojen** ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti, pelastuslaitoksella ei ole työvoiman vuokrausta.
- **Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavarihin** on ennustettu säästöä 200 t€.
- **Avustuksiin** kirjautuneet menot oikaistaan muiden palveluiden ostoihin, jonne ne on budjetoitu.
- **Vuokrakulujen** ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.
- **Muiden kulujen** ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.
- **Toimintamenojen** toteuma ei sisällä vyörytyksiä, eikä poistoja.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Vanda och Kervo välfärdsområde

* Talousarviomuutokset: Aluevaltuusto 10.6.2024 §39,
HVA johtajan viranhaltijapäätös 15.8.2024

Pelastustoiminta

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos vastaa Vantaan ja Keravan sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueiden pelastustoiminnasta

Palvelukyky ja saatavuus

- Ensimmäisen yksikön toimintavalmiusajan tavoitteen täyttymisprosentin (laskettu I-riskiluokan ja A–B-kiireellisyysasteen tehtävistä) osalta jäätin 50 %:n tavoitteesta.
 - Ensimmäisen yksikön toimintavalmiusajan tavoitteen täyttymisprosentti oli 31,6 %, kun se vuonna 2023 vastaavana ajankohtana oli 34,5 %.
- Ensimmäisen yksikön toimintavalmiusajan mediaanissa (laskettu I-riskiluokan ja A–B-kiireellisyysasteen tehtävistä) jäätin 6 minuutin tavoiteajasta.
 - Ensimmäisen yksikön toimintavalmiusajan mediaani oli 7:10 (mm:ss), kun se vuonna 2023 vastaavana ajankohtana oli 7:01 (mm:ss).
- Toimintavalmiuden täyttymisprosentti on hieman edellisiä vuosia pienempi ja toimintavalmiusajan mediaani heikompi.
 - Vuoden 2024 alkuvuoden sääolosuhteet olivat selkeästi vuotta 2023 huonommat, mikä osaltaan selittää toimintavalmiusaikojen heikkenemistä.
 - Toisen vuosineljänneksen aikana toimintavalmiuden taso oli vastaava kuin vuotta aiemmin.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Vanda och Kervo välfärdsområde

Pelastustoiminta

Keskeisimmät raportointikaudelta nostettavat huomiot

- Pelastustoiminnassa henkilöstön saatavuus on asettanut haasteita koko alkuvuoden ajan.
 - Vakinaiset virat on saatu täytettyä
 - Sijaisten osalta saatavuudessa on ollut haasteita
- Tehtävämäärät olivat ensimmäisellä neljänneksellä samalla tasolla ja toisella neljänneksellä 14 % pienemmät kuin vuonna 2023
 - Hälytystehtäviä oli yhteensä 3 590, kun niitä vuonna 2023 vastaavana ajankohtana oli 340 enemmän
 - Ensivastetehtäviä oli yhteensä 601, kun niitä vastaavana ajankohtana vuonna 2023 oli 249 enemmän. Ensivastetehtävien määrä väheni 29 %
 - Ambulanssien lukumäärän lisääminen viime vuonna on osaltaan vaikuttanut ensivastetehtävien määrän laskuun.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Vanda och Kervo välfärdsområde

Onnettomuuksien ehkäisy

Onnettomuuksien ehkäisyn ja omatoimisen varautumisen palveluihin kuuluvat valvonta, ohjaus, valistus, neuvonta ja turvallisuusviestintä.

Palvelukyky ja saatavuus

- Palvelutaso ei kaikilta osin ole palvelutasopäätöksessä määritellyllä tasolla vaan resurssivajeen takia toimintoja on jouduttu priorisoimaan.
- Palvelukyky on ollut joiltain osin vain tyydyttävä eikä määrällisiin tavoitteisiin ole päästy.
 - Oletettavasti määrällisiin tavoitteisiin ei aivan kaikilta osin päästä vuoden 2024 aikana.
 - Tämän hetken arvio A1-A6 palotarkastusten vuositavoitteen osalta on 80 %.
- Palotarkastaja-, paloinsinööri- ja turvallisuuskouluttajaresurssissa on ollut seurantajakson aikana vajetta ja uuden henkilöstön rekrytointi ja perehdytys on vaatinut merkittävää työpanosta, mikä on ollut pois mm. valvontatoimenpiteiden suorittamisesta.
- Palveluita tarjotaan lähipalveluina koko alueen osalta ja palvelutuotannossa hyödynnetään myös digitaalisia kanavia sekä asiakirjavalvontaa.
- Toisella vuosineljänneksellä työpanosta on jouduttu edelleen osoittamaan prosessien selkiyttämiseen ja toimintojen uudelleen organisoitumiseen. Resurssi- ja osin osaamisvajeen takia on ollut vaikeuksia pitää yllä asiantuntijatoimintoja; mm. päivystävän palotarkastajan roolia ja tehtävää on tarkennettu.
- Uusia toimintamalleja onnettomuuksien ehkäisyn valvontatyöhön pyritään kehittämään, mutta uusien toimintojen jalkautus on hidasta resurssivajeen takia. Mm. oppilaitosten etävalvonta on käynnistetty reiluun 200 kohteeseen.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Vanda och Kervo välfärdsområde

Onnettomuuksien ehkäisy

Keskeisimmät raportointikaudelta nostettavat huomiot

- Suunniteltujen määräaikaisten palotarkastusten tavoitemäärästä on suoritettu 35,1 % (yhteensä 705 kohdetta).
 - Seurantajaksolle asetettua määrällistä tavoitetta ei saavutettu.
- Päätoimisten turvallisuuskouluttajien resurssivaje on vaikuttanut koulutustilaisuuksien määrään ja tavoitettuun osallistujamäärään.
- Asiantuntijapalveluita (rakentamisen ohjauksen palveluja sekä erityyppisiä lausuntoja) pystyttiin toteuttamaan lähes saman verran kuin edellisellä vuonna resurssivajeesta huolimatta.
- Maankäytön ohjausta on supistettu.
- Hankkeet kuten VIRVE2, avainsäiliöuudistus ja paloturvallisuuden itsearviointien prosessin tarkennus ovat vieneet merkittävästi resursseja.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Vanda och Kervo välfärdsområde

Talouden toteuma ja ennuste 2024

Ensihoitopalvelut (1 000 €)	Tilinpäätös 2023	* Muutettu talousarvio 2024	Ennuste 2024	Ero (€) TA vs. ENN	Ero (%) TA vs. ENN	Tot 1-6/2023	Tot 1-6/2024	Ero (€) 23 vs. 24	Ero (%) 23 vs. 24	Toteuma %	Laskennall. budjetti-%
TOIMINTATUOTOT	14 950	16 129	16 179	50	0,3 %	5 497	6 768	1 271	23,1 %	42,0 %	42,2 %
TOIMINTAKULUT	-14 425	-16 129	-16 129	-	0,0 %	-5 939	-6 408	-469	7,9 %	39,7 %	47,8 %
HENKILÖSTÖKULUT	-11 419	-12 360	-12 360	0	0,0 %	-5 027	-5 205	-178	3,6 %	42,1 %	44,6 %
ASIAKASPALVELUJEN OSTOT	0	0	0	0	0,0 %	0	-	-			
MUIDEN PALVELUJEN OSTOT	-242	-636	-636	0	0,0 %	-65	-159	-95	146,7 %	25,1 %	49,1 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-648	-1 038	-1 038	0	0,0 %	-329	-301	28	-8,5 %	29,0 %	49,1 %
AVUSTUKSET	0	0	0	0	0,0 %	0	0	0			48,6 %
VUOKRAKULUT	-2 116	-2 095	-2 095	0	0,0 %	-519	-741	-223	43,0 %	35,4 %	48,0 %
MUUT KULUT	0	0	0	0	0,0 %	0	-1	-1			48,0 %
TOIMINTAKATE	525	0	50	50		-441	360	802	-181,7 %		48,5 %

Toimintatuotot

- Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Toimintamenot

- Henkilöstömenojen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.
- Asiakaspalvelujen ostoja ei ole pelastuslaitoksella
- Muiden palvelujen ostojen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti, pelastuslaitoksella ei ole työvoiman vuokrausta.
- Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.
- Avustusten ennustetaan toteutuvan suunnitelman mukaisesti.
- Vuokratulujen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.
- Muiden kulujen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.
- Toimintamenojen toteuma ei sisällä vyörytyksiä, eikä poistoja.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Vanda och Kervo välfärdsområde

* Talousarviomuutokset: Aluevaltuusto 10.6.2024 §39,
HVA johtajan viranhaltijapäätös 15.8.2024

Ensihoito

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos tuottaa ensihoitopalvelua HUS-yhtymän kanssa tehdyn yhteistoimintasopimuksen mukaisesti Vantaan ja Keravan sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueella

Palvelukyky ja saatavuus

- Vuoden kahdella ensimmäisellä neljänneksellä ensihoitoyksiköiden tavoittamisviiveissä (A-tehtävissä 90 % tehtävistä tulisi saavuttaa 9 minuutissa ja B-tehtävissä 90 % tehtävistä tulisi saavuttaa 10 minuutissa) jäätin tavoiteajoista.
 - VAKE-alueella ensihoitoyksiköiden 90 %:n tavoittamisviive oli A-kiireellisyysluokan tehtävissä 11:44 (mm:ss) ja B-kiireellisyysluokan tehtävissä 12:23 (mm:ss).
 - KEU-alueella (lukuissa mukana 4 HUSin yksikköä) ensihoitoyksiköiden 90 %:n tavoittamisviive oli A-kiireellisyysluokan tehtävissä 11:16 (mm:ss) ja B-kiireellisyysluokan tehtävissä 10:35 (mm:ss).
 - Toisen osavuoden aikana molemmilla alueilla on ollut A-tehtävien tavoittamisviiveissä heikkenemistä, mikä selittyy A-tehtävien määrän merkittävällä laskulla. B-tehtävien tavoittamisviiveet ovat ennusteen mukaiset.
- Henkilöstöä saatiin rekrytoitua kesän määräaikaisiin ensihoitajan tehtäviin riittävästi ja uuden henkilöstön perehdytys toteutettiin suunnitelmien mukaan toukokuun aikana.
 - Yksittäisiä henkilöstövajeita on ollut kesäkuun aikana, jotka saatu paikattu keikkalais- tai ylityöjärjestelyillä.
 - Yksiköiden vahvuudet ja tasot ovat olleet palvelutason mukaiset eikä poikkeamia ole syntynyt.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Vanda och Kervo välfärdsområde

Ensihoito

Keskeisimmät raportointikaudelta nostettavat huomiot

- Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen ensihoitoyksiköiden kahden ensimmäisen vuosineljänneksen kokonaistehtävämäärä oli 19 087 kun niitä vuonna 2023 vastaavana ajankohtana oli 2038 enemmän. Edelliseen vuoteen verrattuna tehtävämäärissä oli laskua 9,6 %.
 - Prosentuaalisesti suurinta lasku oli A-kiireellisyysluokan tehtävissä, jossa tehtävämäärät laskivat 34 %.
 - B-kiireellisyysluokan tehtävämäärät laskivat myös merkittävästi (24 %) ja niitä oli 1 683 vähemmän, kun vuonna 2023 vastaavana ajankohtana.
- Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella tehtäviä oli 11 561, kun niitä vuonna 2023 vastaavana ajankohtana niitä oli 1 512 enemmän. Tehtävämäärät laskivat VAKE-alueella 11,5 %.
- Keski-Uudenmaan hyvinvointialueella tehtäviä oli yhteensä 7 526, kun vuonna 2023 vastaavana ajankohtana niitä oli 526 enemmän. Tehtävämäärät laskivat KEU-alueella 6,5 %.
- Yksiköiden tehtäväsidoonaisuudet ovat laskeneet viime vuodesta ja pysyneet samana kuin Q1/24.
 - Tehtäväsidoonaisuus keskimäärin 31,52 % (kaikkien ensihoitoyksiköiden osalta pl. kenttäjohtoyksikkö EKU61).
 - Yli 40% sidonaisuuksia ei ollut yhdelläkään 24/7 yksiköllä. Suurimmat sidonaisuudet 38,52% (EKU7271) ja 37,61% (EKU6211).
- Asiakaspalautteita on tullut yhteensä 44 kpl ja palauteprosentti on ollut 0,2 % tehtävämäärään verrattuna. Palautteista positiivisia oli lähes puolet eli 18 kpl.
- Uhka-, väkivalta- ja vaaratilanneilmoituksia tehty kahden ensimmäisen osavuoden aikana yhteensä 29 kpl, joka on yli 60 % enemmän kuin vastaavalla ajanjaksolle edellisenä vuonna.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Vanda och Kervo välfärdsområde

Talouden toteuma ja ennuste 2024

Vakelle tuotettavat palvelut (1 000 €)	Tilinpäätös 2023	* Muutettu talousarvio 2024	Ennuste 2024	Ero (€) TA vs. ENN	Ero (%) TA vs. ENN	Tot 1-6/2023	Tot 1-6/2024	Ero (€) 23 vs. 24	Ero (%) 23 vs. 24	Toteuma %	Laskennal budjetti-%
TOIMINTATUOTOT	6	0	0	0		5	2	-3	-64,4 %		42,2 %
TOIMINTAKULUT	-819	-1 164	-1 164	0	0,0 %	-602	-656	-54	8,9 %	56,4 %	47,8 %
HENKILÖSTÖKULUT	-277	-570	-570	0	0,0 %	-62	-132	-70	112,8 %	23,2 %	44,6 %
ASIAKASPALVELUJEN OSTOT	0	0	0	0		0	0	0			
MUIDEN PALVELUJEN OSTOT	-80	-52	-52	0	0,0 %	-112	-105	8	-6,9 %	201,2 %	49,1 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-64	-156	-156	0	0,0 %	-83	-45	37	-45,2 %	29,0 %	49,1 %
AVUSTUKSET	0	0	0	0		0	0	0			48,6 %
VUOKRAKULUT	-409	-386	-386	0	0,0 %	-310	-375	-65	21,0 %	97,1 %	48,0 %
MUUT KULUT	11	0	0	0		-35	1	36	-102,2 %		48,0 %
TOIMINTAKATE	-813	-1 164	-1 164	0	0,0 %	-598	-655	-57	9,5 %	56,2 %	48,5 %

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos tuottaa pelastuspalveluja Vantaan ja Keravan alueen lisäksi Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle. Lisäksi pelastuslaitos tuottaa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle kahta tukipalvelua, sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutuotannossa käyttämien ajoneuvojen hallinnointia ja hyvinvointialueen turvallisuus- ja varautumisyksikön palveluita. Kyseisiin menoihin on varauduttu Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen talousarviossa, mutta ne tullaan kohdentamaan aiheutumisperusteen mukaisesti sosiaali- ja terveydenhuollon menoihin.

Toimintatuotot: Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Toimintamenot:

- **Henkilöstömenojen** ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.
- **Asiakaspalvelujen ostoja** ei ole pelastuslaitoksella
- **Muiden palvelujen ostojen** ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti, pelastuslaitoksella ei ole työvoiman vuokrausta.
- **Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden** ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.
- **Avustusten** ennustetaan toteutuvan suunnitelman mukaisesti.
- **Vuokrakulujen** ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.
- **Muiden kulujen** ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.
- **Toimintamenojen** toteuma ei sisällä vyörytyksiä

* Talousarviomuutokset: Aluevaltuusto 10.6.2024 §39,
HVA johtajan viranhaltijapäätös 15.8.2024